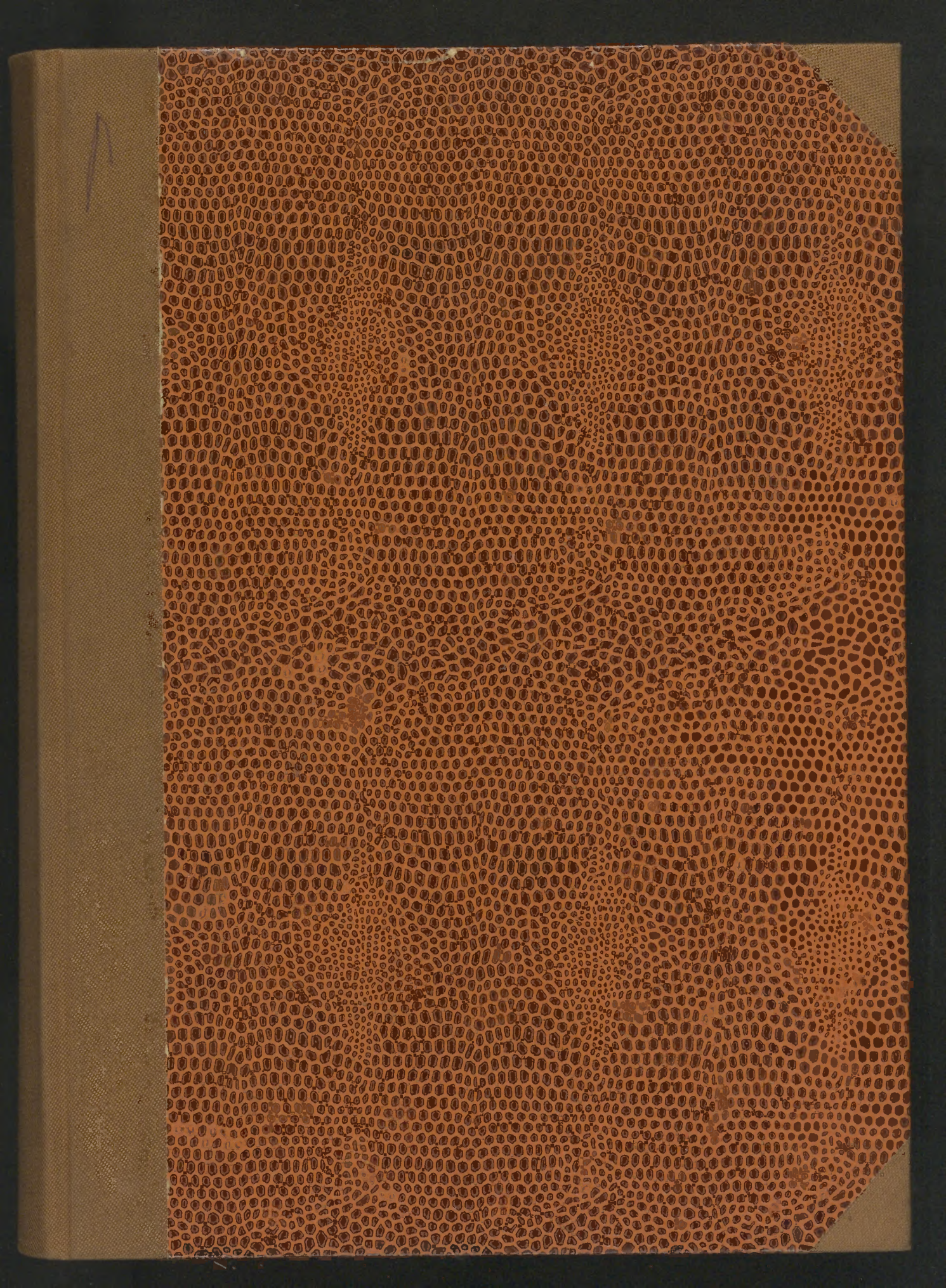
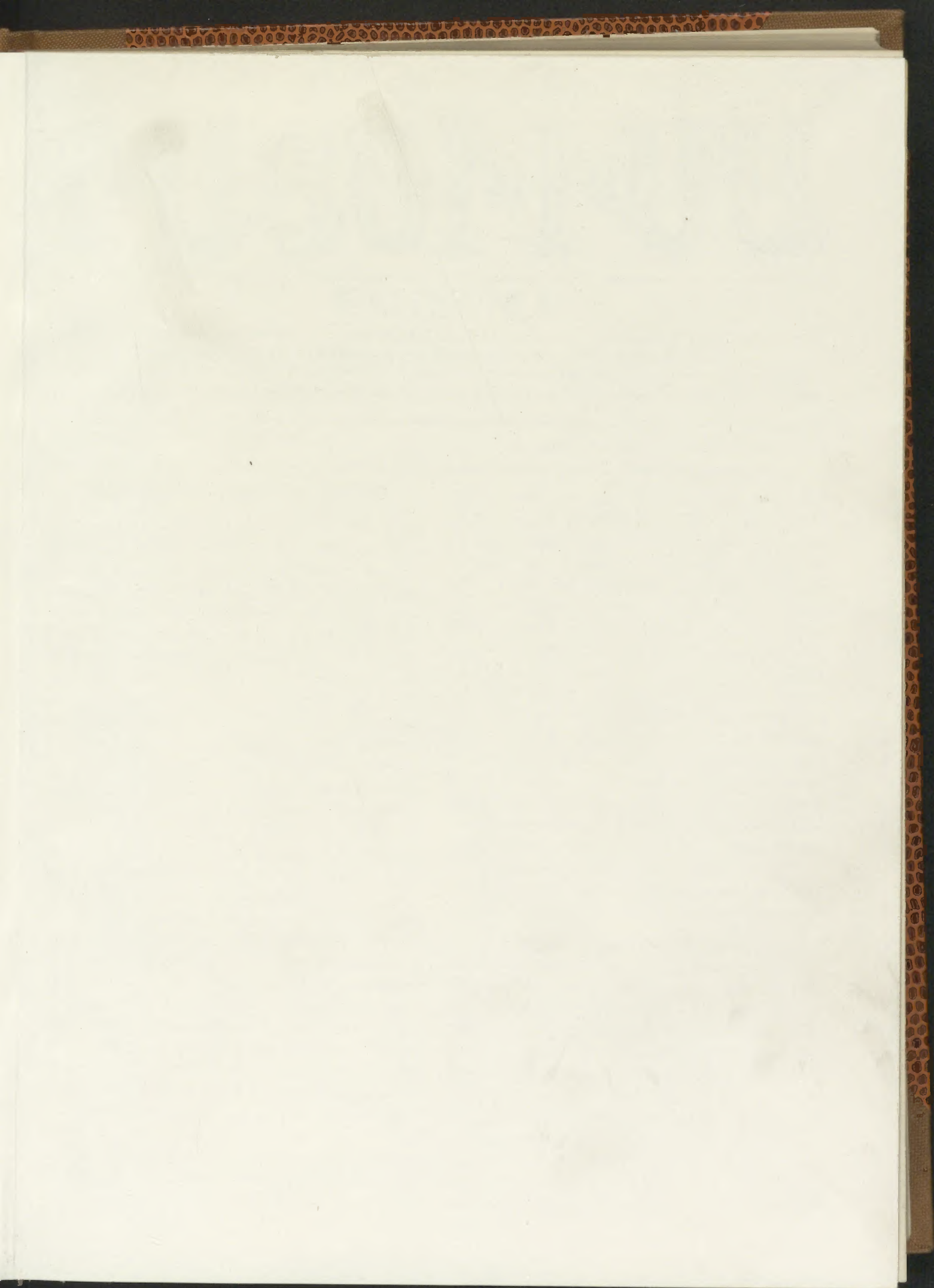

ՌԱՅԵՐԻՍՄ

RAHNUMA

Tel. Washington Heights 7-7128

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 165 Audubon Avenue, New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

Vol. XIII, No. 1, January 24, 1931

Ճիւղ 13, Նո. 1, Յունվար 24, 1931

ՄՈՒԳԱՏՏԷՐ Ի ԻԼԱՅԻՆԻՆ ՃԵՎԱԴՐ

Բահնիւմանն պու կէչէն սէնէ սօն նուս-
խէսինտէ, «Մուգատտէր ի իլահինին կէօսթէ-
րէճէյի թարիդէ միւնթաղըր պուլունարազ»
գարիյուն ը քիրամա էտա ի վէտա էյլէմիշ ի-
տիք: Պու կիւն օլ միւնթաղըր պուլունարազու-
մուզ ճէվապըր ալմըշ օլարազ թէքարէն Բահ-
նիւմանն նէշրինէ պաշայօրուզ: Մուհաճէ-
րէթտէ պուլունան վէ հէր իքի հաֆթատա պիր
փէք իշթիյազլէ անըն կէլմէսինէ պէլէյէն
տօսթլարը թէքարէն գիյարէթ էտէպիլէճէյի-
միզ իշիւն ֆիլվաղը ճիտտէն մէսրուրուզ: Բահ-
նիւմանն պիւտճէսինտէքի 1930 սէնէսինին ա-
չըղընը գափաթմըշ օյան վէ կէլէճէք սէնէ տախի
պու խուսուտա մուսվէնէթտէ պուլունաճա-
ղընը մէլէմուլ էյլէտիյիմ էվատլարմ-
ան պիրինին պու եագընտա աղըր պիր խասթա
գտան թութուլմասը պու իշի տէվամ էյլէ-
քլիյիմ իմքեանսըզ գըլմըշ խտի:

Լաքին պինլէրճէ թրքախօս միլլէթտաշա-
մըղա Բահնիւմանն խըտմէթինի թագտիր է-
էն վէ օլ պիրատէրլէրլէ ճիտտի իշթիրաք ը
տատէ պուլունան նիշէ խայրխահ տօսթլար
էքհալ սէօզ պիր էտիպ Բահնիւմանն պու
31 սէնէսի մէսարիֆինէ ճիտտէն մուսվէնէթ
թմէյէ գարար վէրէրէք պիդի թէքարէն կա-
նթալը նէշր էթմէյէ թէշվիզ էյլէտիլէր: Պիզ
տախի պունու Տէլալէթ ի իլահիյէնին աչըզ պիր
տալէթի սայարազ թէքարէն իշէ պաշամըղը
տըր:

Բահնիւմա վասըթասըյլա միլլէթտաշարը-
մըղըն պիր գըսմընա խըտմէթ էթմէքլիյի քէն-
տիմիզ իշիւն հէմ պիր վաղիֆէ հէմ տէ պիր իմ-

թիյազ ատտ էտէրէք, վագըլարըն պու ը-
վիլինի պիդի վաղիֆէ պաշընա տալէթ էտէն
Մուգատտէրին պիր էմրի սայարըզ: Զիրա ի-
նանրըղ քի վագըլարըն թապիլ ըվիլիշ վէ
անտէ առէմլէրի իճրաաթա սէվզ էյլէյէն եիւք-
սէք միւնթալէր Ալլահն հուզուր վէ տէլալէ-
թինէ իշարէթ տիրլէր: Ալլահ պիզտէն ուզագ
պիր մէմլէքէթտէ սաքին օլուպ արա սըրա քէն-
տի թապիլէրինէ փօսթա եա խուսուտի սայիլէր
իլէ մէքթուպլար կէօնտէրէն պիր մէլիք տէյիլ,
իլլա հէր կիւն հէր պիրիմիդին էօմրիւնտէ պի-
զիմլէ հայաթի ալագատա պուլունան Սէմալի
ֆէտէր տիր: Պունու կէօրմէմէք վէ անըն էօ-
նիւմիլզէ աչտըղը պու քիթապը օգուլամամագ
պիդիմ իշիւն պէօյիւք պիր գայաթ տըր: Իմտի
պու թարիխտէն իթիպարէն Բահնիւմանն նէշ-
րինէ տէվամ էտիլէճէք վէ սէնէ գարֆընտա եի-
նէ 26 նօմէրօ չըգարըլաճագ տըր:

Իմտի պու միւնասէպէթլէ ապօնէլէրիմիզ-
տէն տախի պագը թալէպ վէ ըճամըզ վար տըր:

1. Իլք իքի նուսխէլէրի պիլա ֆարզ ճիւմլէ
ապօնէլէրիմիզէ կէօնտէրէճէյիզ, անլէրտէն տէ
պիդիմ մէմուլումուզ շու տըր քի անլէր սէ քէն-
տի ապօնէ պէտէլլէրինի տէր հալ պիդէ իրսալ
էտէճէքլէր տիր: Կէչէն սէնէ էօյլէ եափմըշ ի-
տիք քի սայքի ճիւմլէ ապօնէլէրին միւտտէթի
սէնէ խիթամընտա պիթիյօր խտի: Իմտի հէր
քէս քէնտի ապօնէ պէտէլլինի պու սէնէ պաշըն-
տա թագէլէմէք կէրէք տիր: 1931 Դեկտեմբե-
րէտէք էտա էթմիշ օլանլար պունու քէնտի իմ-
լէրի էօնիւնտէ իշարէթ էտիլմիշ պուլաճագլար
տըր: Ապօնէ պէտէլլինի թէէտիյէ էթմէմիշ օ-
լանլարա իքինճի նուսխէտէն սօնրա կագէթա

կէօնտէրիւմէյէճէք տիր: Ամէրիգա փօթա ի-տարէսի ապօնէլէրին քէնտի կաղէթալարընընդ պէտէլինի թէտիյէ էթմիշ օլմալարընը թալէպ կտիյօր:

2. Գէնտի թէալլիւդլարընա վէ տօսթլարընա Րահնիւմա իհտա էտէնլէր տախի պիղտէն պիր խապէրէ պէլէմէյէրէք անլէրին կաղէթալարընըն պէտէլինի իլք ֆուրսաթլէ թէտիյէ էտէրլէրսէ փէք մէմնուն օլուրուզ:

3. Նիշէ միւհթաճ մուհաճիլլէր վար տըր քի պիղտէն մէճմուլ էտիյօրլար քի եա ճիւղի պիր շէյ ալարագ եա տա մէճճանէն քէնտիլէրէ Րահնիւմա կէօնտէրէլիմ: Նիշէ տօսթլար պէօյլէլէրէ կէօնտէրէլիմ տէյու պիղէ իանէ կէօնտէրիլէր իտի: Իւմիտ էտէրիլ քի պու սէնէտէ տախի պիղէ պու մագսէտ իշիւն իանէլէրինի կէօնտէրէն տօսթլար իլք ֆուրսաթլէ քէնտի իանէլէրինի կէօնտէրիլէր:

4. Պու սէնէ տօսթլարըմդտան պիր ըճաճմըդ տահա վար տըր, օ տա Րահնիւմայա եէնի ապօնէլէր եաղտըմալարը տըր: Նիշէլէր Րահնիւմայա ապօնէ եաղըմամըլ իքէն, հէր տէֆա անը տօսթլարընտան ալըպ օգույօրլար: Պէօյլէլէր ապօնէ պէտէլինի թէտիյէյէ դայր ի մուգթէտիր իսէլէր պիղէ միւրաճէաթ էտէրլէրսէ պէլքի քէնտիլէրէ միւսաիտ շարթլարլա տօղրուտան Րահնիւմա կէօնտէրէպիլիլիլ: Պիղ արղու էտիյօրըլ քի միւմքին իսէ, Րահնիւմատան իսթիֆատէ էտէպիլէճէք օլան հէր պիր ֆէրտ անա ապօնէ եաղըլսըն:

Պու սուրէթլէ Րահնիւմանըն թէքրար նէշրինէ մուալէնէթ էտէն տօսթլարա սամիմի թէշէքքիւրիւմիւղիւ արղ էտէրիլ: Իմտի հէր թաւաֆտան սայ էտէլիմ քի պու սէնէ Րահնիւմա սէնէյի պօրճուղզ գափատապիլսին:

«Րապպ պիղէ պուրայա դատար եարտըմ էյլէտի»: Պուստան սօնրա տախի եարտըմ էտէճէյինէ էմիլիլ: Ե. Գ. Գ.

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

«ՊԷՆՏԷՆ ԷՕՅԻՆԷՆԻՆԻՉ»

Հայաթտա սէնէլէր միւրուրու իլէ տէյիւ, իլլա տահա զիյատէ էօյրէնտիլիլ շէյլէրլէ պէօյիւրիլ: Մալիւմաթըմըլ վէ մալիւմաթ տայիլէմիլի կէնիշլէթմէլէ տիր քի ատէմիլիլիլի կէնիշլէնտիլէճէյիլ:

Պուստան իշիւն իսէ իլք շարթ էթրաֆըմըլ տաքի թապիաթա վէ անըն իշլէմէք եօլլարընա

տիղգաթ էթմէլիլիլիլ տիր: Թապիաթ պիղիմ էն իլք մուալլիմիլիլ վէ էն վասի մալիւմաթ մէնպարըմը տըր: Օրատա հասսէլէրիլիլ էօնիւնէ աշըմըլ օլան քիթապ վէ հէր ան էօյրէնմէմիլ իշիւն պիղէ վէրիլէն տէրսլէր պիհատտ վէ հէր կիւն եէնի տիր: Իմտի պու սէնէ դարֆընտա թապիաթըն պիղէ վէրտիլի տէրսլէրի էյի էօյրէնէլիմ:

Պաշգա մուալլիմիլիլիլ տէ վար քի անլէր տէ պիղէ փէք եաղըն տըրլար: Պիղիմ վալիտէյնիլիլ, գօնշուլարըմըլ, տօսթլարըմըլ վէ պու հայաթա պիղտէն էվվէլ կէլիպ կիթմիշ օլանլար: Կէնճլէր պու սընֆ մուալլիմիլիլիլ էօյրէնիլլէր իսէ տէ նիշէ տէֆա պուսլար արասընտա ֆարգ կէօսթէրիլլէր: Գէնտիլէր կիպի կէնճլէրին սէօյլէտիլլէրինէ ըիայէթ էտիպ՝ անլէրտէն չօղ շէյլէր էօյրէնիլլէր, լաքին քէնտիլլէրտէն պէօյիւրէլլէրին քէնտիլլէրէ վէրէճէք վէ իշէ եարար մալիւմաթլարը պուստիտուղընը զանն էթմէլլէր: Անլէրին աղլարըտա իփրանմըլ ճէսէտլէրի կիպի իշէ եարամաղ զանն էտէրէք անլէրին տէտիլլէրինէ էհէմմիլլէթ վէրմէղլէր: Լաքին պու ֆիքր տօղրու տէյիլ տիր: Անլէրին քէնտի թէճրիպլէրի իլէ վէ նիշէ տէֆա աճը թէճրիպլէրիլլէ էօյրէնտիլլէրի նիշէ տէրսլէր կէնճլէր իշիւն տախի գըյմէթի հագիլաթլար տէրճ էտէր: Իմտի պէօյիւրէլլէրինիլլէր վէ անլէրին թէճրիպլէրիլլէրտէն տէ էօյրէնիլիլ:

Հայաթը էյի եաշայապիլիմէմիլ իշիւն պիղի թալիմ էտէճէք օլան էն պէօյիւր մուալլիմիլիլ Յիսուս Գրիստոս քէնտիլի տիր: Օ՝ պիր վաղթ քէնտիլին տիլլէմէք իշիւն կէլիլիլ օլան ճէմաաթա «Պէնտէն էօյրէնիլիլ» տէտիլի կիպի, պու կիւն տախի պիլիւմաթ պէշէրիլլէր իլան էտիպ տէյօր, «Էյ ճիւմլէ եօրիւն վէ եիւրլիլլէր պանա կէլիլիլ վէ պէն սիղէ բահաթ վէրիլիմ: Վէ պէնտէն էօյրէնիլիլ, չիւնքի հալիմ վէ գալպէն միւթէվաղը իմ:»

Օ՝ ատէմիլիլի վէ ատէմլէրի էյի պիլիլ իտի: Անլէրի եօրան վէ աճիլ պրագան շէյլէրի վէ անլէրին տէվասընը էյի պիլիլ իտի: Օ՝ ատէմին հայաթընը էն զիյատէ թէրֆի էտէճէք օլան գուվլէթի եանի Ալլահը էյի պիլիլ իտի: Պիստէն ալէյա քեամիլ էմնիլլէրլէ անլէրի քէնտիլիլիլ տալլէթ էտիպ տէյօր «Պէնտէն էօյրէնիլիլ»: Վէ անըն հայաթ իշիւն վէրտիլի աշարթար նէ սատէ տիր: ՀԱԼԻՄ վէ ԳԱԼՊԷՆ ՄԻԻԹԷՎԱԶԸ ՕԼՄԱԳ:

Պու մը տըր հայաթըն էն տաղիլ անախ-

Թարր: Յիսուս տէյօր, «ԷՎՎԷԹ»: Եօրկուն վէ
Եիւքիւ օլանլարա, աճ վէ խասթա օլանլարա,
իւմիտսիզ վէ մէյուս օլանլարա, իւմիտի վէ
հարիս օլանլարա, սիմասը վէ սէմասը փարազ
կէնճլէրէ վէ ուփուզոնու պուլուլթլար գափաւ-
մը՝ օլան միւսինն վէ աճիլլէրէ տէտիյի պու-
տոր, Հայաթտա մուվաֆֆազ օլմագ իշին հա-
լիմ վէ գալպէն միւթէվազը օլունուզ:

Պու հիւմիյէթ վէ թէվազու նէ՞տէն իպա-
րէթ տիր: Պու աթալէթ վէ միսկինլի՞ք մի տիր: Պու
Եիւքէք իտէալ վէ հասրէթլէրի էօլտիւր-
մէ՞ք մի տիր: Պու հէր շէյի՞ գատէր վէ թալէէ
թէրք էտիպ՝ հալը հազըրլէ գանի օլուպ՝ տուր-
մագ մը տըր: Պայր: Օ Պէնտէն էօյրէնիւզ տէ-
տի իսէ պիզէ քէնտի հայաթընտա թաթպըզ էյ-
լէտիյի պիր մէպտէյի թալսիյէ էտիյօր իտի:
Յիսուս աթիլ վէ միսքին պիր գաթ տէյիլ իտի:
Օ քէնտի Ֆիքրինտէ պիւթիւն պէշէրիյէթ իշին
պիր վասի իտէալ թաշըյան պիրի իտի: Օ քէն-
տիսինն տար տաիրէսինէ միւհնասըր պիր ճըզ-
նաւոր տէյիլ, իլլա, գալպինտէ պիւթիւն պէ-
շէրիյէթի իհաթա էտէն պիր մուհնապպէթ թա-
շըյան պիր գաթ իտի: Օ պիր թազըմ տար խիւլ-
հալարլա օլորաշան խայալիէրէսթ տէյիլ իտի,
իլլա տէհրլէրի իշինէ ալան վէ իճրասը իշին
միլլէթլէրի իհթիվա էտէն պիր փլան իշին իշ-
լէյիպ օլ ուզուրա հայաթընը Ֆէտա էտէն պիր
միւրշիտ իտի: Վէ իշթէ պու հայաթըն անախ-
թարընը պիզէ թագտիմ էտիյօր, — Հիւմիյէթ
վէ թէվազու:

Պու իսէ շունտան իպարէթ իտի քի, Օ քէն-
տի հայաթ փրօկրամընը Ալլահ փրօկրամընա
րապթ էթմիշ իտի վէ քէնտի իրատէթինի Ալ-
լահ իրատէթի իլէ իթթիֆազա գօյմուշ իտի:
ՀԱԼԻՄ, Եանի քէնտի իրատէթինի Ալլահ իրա-
տէթինէ թէսլիմ էթմիշ, Միւթէվազը Եանի քէն
տի փրօկրամընը իշին Ալլահ փրօկրամընը պուլ-
մազա թալիպ: Պունուն իշին սէնէլէրճէ միւտ-
տէթ տիւլիկէր տէսթիկեհսըն էօնիւնտէ սիւքիւթ
պիր Եօլտա իլլէմիշ, սէնէլէրճէ միւտտէթ պլ-
լի սէմէրէ կէօրմէյէրէք Գալիլիա քէօյլէրինտէ
տօլաշըպ վազ էթմիշ վէ նիհայէթ Գեթսեմա-
նիտէ, «Իրատէթին օլուն» տէյէրէք խաշ էօ-
լիւմիւնէ հազըրլանմը՝ օլան պիրիսի տիր: Իշ-
թէ հիւմիյէթ վէ թէվազու պուրատա իտի վէ
Անըն պիզէ թալիմ էթմէք իսթէտիյի տէ պու
իտի:

ՊէնՏէն էՅՅՐԷՆԻՆԻՁ:

Իմտի պու սէնէ էօյրէնմէյէ սայ էտէլիմ վէ

էօյրէնմէյին Եօլունու Քրիստոստան էօյրէնէ-
լիմ: Հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը օլալմ:
Փրօկրամընը Ալլահ փրօկրամըն օլուն վէ ի-
րատէթիմիզ Ալլահըն իրատէթիյէ ահէնկտէ
պուլունուն: Էօյրէնմէյէ վազթ վէրէլիմ վէ
էօյրէնմէյտէն աճէլէ իլէ քէնտի հիսապըմըզա
իշ կէօրմէյիպ՝ թէվազու իլէ Ալլահըն տէլալէթ
վէ գէմաննա միւնթազըր պուլունալմ: Վէ
տաիմա անըն փրօկրամընըն գայիտէ վէ մէպ-
տէլէրինէ իթթիպա էտէլիմ:

Պու սէնէտէ վէ պիւթիւն էօմրիմիւզտէ
ՊէնՏէն էՅՅՐԷՆԻՆ տէյէնիս սատըզ շայիրտէ-
րի օլտուզումուզու պիւլ Ֆիլի կէօսթէրէպիլէ-
լիմ: Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԱԼԷՄ ՈՒ ՃԻՀԱՆԸՆ ԷՆՃԱՄԸ

Կէչէնլէրտէ Քիլվանտ շէհրինտէ Ամէրիգա
նըն մէհնուր ալիմլէրինն պիր ումումի Գօնկ-
րէսի վուզու պուլտու— Անտէ միւզաքարէ էտի-
լէն էն մուհիմ մէսէլէրտէն պիրիսի շու, Եանի
Ալէմ ու ճիհաըն էնճամը նէ օլաճազ մէսէլէսի
իտի: Պու խուսուստա իքի փէք մէհնուր ալիմ-
լէր պիրպիրինտէն քիւլլիյէն Փարպը իքի էֆ-
քեար պէյան էյլէտիլէր:

Պիրինն իտտիասը շու իտի, — Պու ճիհան-
տա մէվճուտաթըն գուվլէթլէրի գէվալ պուլ-
մազտա օլուպ՝ նիհայէթ պիւթիւն քեհինաթ
պէրգարար վէ թէնէվլիւսիւզ պիր հալ քէսպ է-
տէրէք հէր շէյ գաօս հալինէ տէօնէճէք տիր:
Պիր օտա իշինտէ մանկալտաքի աթէշ Եալաշ
Եալաշ հէրարէթինի նէշը էտէրէք պիր ազտան
քիւլէ թահվիլ օլտուզու կիպի, պիր միւտտէթ
սօնրա կիւնէշ քէնտի հէրարէթինի մէսաֆէյէ
սաշարազ նիհայէթ օ քիւլէ թահվիլ օլաճազ, վէ
անըն նուրու իլէ իհեա օլմագտա օլան սէյյարէ-
լէր տաիսի տօնուպ հայաթսըզ վէ սօղուզ պիր
քիւլլէյէ թահվիլ օլաճազ: Քէզալիք տիկէր Եըլ-
տըզլար տաիսի վազթ միւրուրու իլէ սէօյլինիւպ
պիթէճէլէր, վէ մէվճուտիյէթին էնճամը գա-
օս օլաճազ տըր: Պու նազարիյէ Փարպ էտէր քի
քեհինաթ հայաթսըզ վէ մահտուտ գուվլէթլէ
իլլէյէն գուրուլու պիր մաքինա տըր:

Տիկէր պիր ալիմ իսէ պու խուսուստա էվ-
վէլքինտէն Փարպը օլարաք իտտիա էյլէտի քի,
— Պու ալէմ գուրուլու պիր մաքինա օլմայըպ
էլ ան անտէ խիզաթ իշի տէվամ էյլէմէքտէ
տիր: Վնտէ Եէնի Եէնի վարըզլար վիւճուտա

կէլիօր: Խոստումս պու եագընլարտա քէշֆ օլունմուշ օլան վէ Գօզմիք մուր թէսմիյէ օլունան պիր նէվ զիյանըն կէօրտիւյիւ իշէրի թէտգիլէ Կտէնլէր կէրէք սէմատա երլտըզլար արասընտա եէնի կիւնէշէրին էլան խալլ օլունմագտա օլտուղունու, կէրէքսէ աթօմլարըն իճրաաթընտա եէնի ունսուրլար թէշէրի էտիլմէքտէ օլտուղունու իտտիա էտիյօրլար:

Պէօյլէճէ էվվէլէրիէր պիւթիւն ճիհանը մաքինավի պիր քիւլշէ տէյու թէսագլուր էտէր իքէն, սօնրաքիլէր իսէ Ալէմի անտէ մէվնուտ վէ էլ ան Փաիլ օլան պիր Ալլահ իլէ գայիմ տիր տէյու կէօրիւյօրլար: Վէ պիւթիւն ալէմ ու ճիհան անտէ Փաիլ օլան Ալլահըն հուղուրու վէ Փաալիյէթի իլէ կիթտիքճէ եիւքսէլէն պիր ալէմ տիր, վէ նէթիճէսի դարանլըգ տէյիլ, փարլազ տըր տէյօրլար:

Պու միւզաքէրէլէր սըրֆ Ֆէննի ուսուլտա վէ Ֆէննի տայիրէտէ ճէվէլան էտիպ՝ անտէ աւտուածարանսկան պիր մուճիպ եօգ իտի: Իմտի պունտան շու խոսուս գահիր օլտու քի պու ալէմտէ Ալլահըն մէվնուտիլէթինէ իման, ճէհալէթ վէ իթիգատաթ ը պաթըլէ նէթիճէսի օլան պիէսաս պիր գանըշ տէյիլ, իլա ալիմլէրին իմի մէսէլէլէրլէ օլրաշտըզլարը վաթըզլարտա տախի նաղար ը տիգզաթլարընը ճիտտէն ճէլպ էյլէյէն մուհիմ պիր հազիգաթ տըր: Պիւթիւն քեաննաթըն էսասընտա ագիլ վէ միւտէպպիր պիր վարլըղըն պուլունտուղու գօլայճա ինքեար էտիլէճէք պիր շէյ տէյիլ տիր:

Պու միւզահասէտէ պիլ Բրիստիյանլըղըն պաղը մուհիմ վէ էսասի հազիգաթլարընա Ֆէննի էսասլար կէօրմէմէք էտէմէգ իտիք:

Բրիստոս խիլլաթ իշինին պունտան 6000 սէնէ էվվէլ օրուշ պիթմիշ պիր իշ օլմայըպ՝ էլան տէվամ էթմէքտէ օլտուղունու սէօյլէտի: «Փէտէրիմ շիմտիյէ գատար իշէյօր, պէն տախի իշլէրիմ», տէտի: Բէգալլիք խիլլաթ իշինին տէվամ էթմէքտէ օլտուղունու կէօսթէրիլ: Վէ էլ եէվմ Բրիստոսուն ըուհու իլէ թէճտիտ օլունարագ պիւսպիւթիւն եէնի հայաթա մալիք օլան միւմինլէր՝ խիլլաթըն աճայիպ պիր սուրէթտէ տէվամ էթմէքտէ օլտուղունու հէր կիւն իսպաթ

էտիյօրլար:

Պիր տէ պու կիպի պահայարըն նուրունտա շու կիպի այէթլէրի տիգզաթլէ օգուլունուգ:—

«Զիրա Անըն իլէ եաշարըզ վէ հարաքէթ էտէրիլ վէ մէվնուտը:»

«Զիւնքի մախլուգ քէմալ ը հասրէթլէ Ալլահըն օգուլարընըն քէշֆ օլունմասընա միւնթաղըր տըր... պու իմիտ իլէ քի մախլուգ տախի պիղզաթ Ֆէսատըն գուլունունտան գուր թուլուպ Ալլահըն էվլատընըն ճէլիլ հուրիլէթիլնէ նայիլ օլա:»

«Թէնտէն տօղան թէն տիր, Բուհտան տօղան ըուհ տըր: Սանա եէնիտէն տօղմանըզ լազրմ տըր տէտիլիմէ թէաճիւպ էթմէ:»

«Պիրինճի ինսան եէրտէն թիւրապի իտի, իքինճի ինսան սէմատան օլան Բապպ տըր: Թիւրապիլին սուրէթլինի կէյտիլիմիլ կիպի սէմալինին տախի սուրէթլինի կիլէճէյիլ:»

«Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր զէմին կէօրտիւմ, չիւնքի էվվէլէր սէմա իլէ էվվէլէր զէմին կէշտի իտի:»

Յ. Գ. Գ.

ՀԱՅՍԹ Վէ ԻՇ

Փրօֆ. Այնշտայն Ամէրիգա էհալիսինին հայաթընա տայիր քէնտի էֆքեարընը շու սիւրէթլէ իֆատէ էյլէմիշ տիր, — «Սիլին միւնթապէլէ հազիլի պիր իթմինանլէ պաղմաղա հազընըզ վար տըր, գիրա սիլին հայաթ մէսլէյինիլ էօյլէ տիր քի հայաթըն քէյֆինի իշին քէյֆի իլէ կիւզէլճէ իթթիֆաղա կէթիւմիշ սիւնիլ: Պունա տա էօյլէ պիր հարիս վէ խահշէկէր ըուհ իլալէ էթմիշսինիլ քի կիւնիւն իշի աւտէթա պիր քէյֆիլի չօճուղուն օյնամասը կիւպի պիր հալ քէսպ էյլէմիշ տիր:»

Վաղաա Այնշտայն պու իֆատէսիլլէ Ամէրիգա հայաթընըն մուհիմ պիր ճիհէթինի մէյտանա կէթիւմիշ տիր, լաքին այնի վաղըթտա հայաթ իշին տէ դայէթ մուհիմ պիր հազիգաթ սէօյլէմիշ տիր: Զիւնքի իշի պիղէ պիր քէյֆ մատտէսի եափմազ հէմ հայաթը քէյֆիլի գըլար հէմ տէ պիւթիւն հայաթա պիր շէվէ ու շէթարէթ իլալէ էտէր: Հայաթընտա իճրա էտէճէյին իշի պիր աղըր եիւք կիպի տէյիլ, իլա խօշ պիր էյլէնճէ կիպի եափար իսէն, վէ իշ սէնի գօվալամազ եէրինէ սէն իշի պիր էյլէնճէ կիպի թէաղըպ էտէրսէն, օլ զէման հայաթ տախի խօշ վէ լաթիֆ պիր հալ օլուր: Վէ կիւնիւն

իշինտէն հիսս էթտիյին եօրկունլուդ իշթահլէ օյնայան պիր չօճուղուն եօրկունլուղու կիպի օլուպ, ույղունու զաջըրմագտան իսէ տահա սաքին վէ տէրին պիր ույղու ույղումագլըղընա պատի օլուր:

ՓԱՓԱ ՀԱԶՐԵԹԼԵՐԻՆԻՆ ԿՈՆԴԱԿԸ

Պու սէնէնին Յունլար պիրինտէ փափա հազրէթլէրի Այիլէ հայաթընա ալագատար օլան պիր Կոնդակ նէշը էյլէմիշ տիր: Պունտա իրաէ էյլէտիյի պաշ մէսէլէլէրտէն պաղըլարը աթիտէքիլէր տիր: Շէօյլէ քի Նիքեահ Ալլահ թալաֆընտան թէհսիս էտիլմիշ օլան պիր թէշ-քիլաթ վէ պիր խորհուրդ տըր վէ էօլլումէտէք դաթ էտիլմէսէլէլէք պիր ալագա տըր: Պու իւշ մէստէլէրի էսաս իթթիլաղ էտէրէք պունլա-բը իյգահ վէ անլէրէ մուղայիր օլան մուամէլէ-լէրի տէ իրաէ էտիլա՝ պու սու ի իսթիմալաթըն էօնիւնիւ ալմագ իշիւն եօլլար կէօսթէրմէյէ սայ էտիյօր:

Այիլէ իտարէսինտէ զէվճ պաշ թանըլա՝ զէվճէ անա իթաաթ էտէճէք տիր, եինէ տէ զէվճէնին հուրրիյէթինէ հիւրմէթ էտիլմէք տիր: Էվլատլար Գաթօլիք իթիլագատաթընտա թալիմ էտիլիպ օլ քիլիսէնին հագիլի ալագա մագա-մընտա պէօյիւմէք կէրէք տիրլէր:

Նիքեահ ալագասը պիր խորհուրդ օլտու-ղու միւնասէլէթլէ անըն հէր հանկի պիր սէ-պէպէ մէսնի չէօղիւմէսի եանի թաթլիք թէճ-վիղ էտիլմէդ: Քէղալիք նիքեահ ալագասընտա պէլլի պիր մագսէտ ճինսին պագասը օլտուղու ճիհէթլէ կէրէք սըգթ կէրէք սայիր եօլլարլա թէնէսսիլիւ թահտիտ էթմէք ճայիղ օլամագ:

«Գօմփէնիյընէթ» տէնիլէն վէ թէճրիպէ ի-շիւն թափսիյէ օլունան նիքեահ ուսուլընը թագ-պիհ էտիյօր: Հէր Փամիլիա պաշընըն քէնտի աիլէ ալալարընը կէշիտիրմէսի պիր Փարղ օլ-տըղընը պէյանլէ պէրապէր, մուգթէտիր օլա-մայանլարըն թէյայիւլիւնէ հիւքիւմէթ մուա-վէնէթ էթմէլի տիր տէյօր:

Փափա հազրէթլէրի պու խոսուսլարտա պիր չօգ նասիհաթլարընը Քրիստոսուն բու ի զէմիտէ սէլահիյէթլի վէքիլի օլտուղու միւնա-սէպէթլէ մալիք օլտուղու նուֆուլէ կէրէք միւ միւլէրէ վէ կէրէք պիւթիւն պէշէրիյէթ թէլ-պին էյլէմիշ տիր:

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

«ԱԳԼ ԱՐԹՏԸ ՊԵՐԵՔԵԹ ԳԱԼԳՏԸ»

Բահնիւմանըն նէշը օլմայաճաղը խապէրի-նի ալանլար իշինտէ իւք տէֆա եանըմա գօշան Արրահամ աղա օլտու: Ճանը սըգըլմըշ, եիւղիւ ասըլմըշ օլարագ իշէրի կիրտի, փալթօսընը ա-սըպ՝ խաֆիֆ պիր սէլամ իլէ օթուրտու, զանն էտէրսին պիր ճէնագէ էվինէ թաագիյէյէ կէլ-միշ իտի: Սիկարասընը եագըլ՝ պաշընը սալ-լայարագ, «Պու նէ իշ տիր, օն պէշ կիւնտէ պիր կէօրիւպ կէօրիւշիւյօր իտիք, տիլիմիլտէն հա-լիմիլտէն անլայան, սէօղլէրինէ իթիմատ օլու-նուր պիր զագէթա իտի: Տօղրուսու հէմ զայաթ հէմ ալըպ տըր» տէտի:

«Շէնի պիր թէշէպպիւս վար, պէլքի կէրի պաշլար» տէտիլիմաէ, սէվինէրէք, «իւշալլահ» տէյիպ՝ միւսահէպէյէ պաշլատը: Թապիլի իւք տէֆա իշսիլիք վէ քէսաթլըք իւղէրինէ գօ-նուշտըք:

«Պապալարըմըղ աղըլ արթարսա պէրէքէթ դաղար տէրլէր իտի, փէք տօղրու տըր» տէտի Արրահամ աղա, «Շիմտիքի չէքիլէնլէրին սէպէ-պի աղ վէ իճատլարըն արթմասը տըր, հէր ի-շի մաքինա կէօրիւյօր վէ պիր մաքինա պին ա-տէմին իշինի կէօրիւյօր, թապիլի ինսանլար իշ-սիղ դալըր» տէվամ էյլէտի:

«Հագիլագաթէն պիլմէմ քի պու իճատլարըն սօնու նէրէյէ վարաճագ» ճէվապ վէրտիմ:

«Շու սօգազլարտաքի թրամվալլարա պաղ, պիր թէք ատէմ արապալը սիւրմէլի, էօն դա-փույու, արգա գափույու աշըպ՝ գափամալը, փարա պօղմալը, փարա ալմալը, թրանսֆըր քեաղըտը վէրմէլի, չան չալմալը, եօլտա աշաղը էնիպ՝ մագտա տէյիլտիրմէլի, հէր սէֆէրտէ քիւրսիւլէրի էօնէ արգայա տէյիշտիրմէլի, պու ճիւմլէսինի եափան պիր ատէմ տիր, չիւնքի հէր խըղմէթ իշիւն պիր մաքինա իճատ օլմուշ տըր: Պիր տիւյմէյէ պասար գափու աշըլըր, պիր գօլու չէքէր վէ իսթէտիյի չէյ եափըլըր, հէման օ իշտէն պէլքի 10-20 պին ատէմ աշըգ-տա գալմըշ տըր» տէտի Արրահամ աղա:

«Եա էլէվէյթըրլարա նէ տէրսինիլ» տէ-տիմ:

«Աման, օ փէք խօշ չէյ տիր» պաղըրտը իի-թիյար «Էվվէլ պիր Արապ պիլքի իշէրի ալըր, գափույը աշար, էօրթէր, եօղարը չըգարըր եա աշաղը էնտիրի իտի, չիմտի իսէ պիր տիւյմէ-յէ պասարըն, էլէվէյթըր քէնտիլիյինտէն կէ-

լիր գափու աչքերը, իչէրի կերէրսին, պիր տիւյ-
մէյէ պասարսըն, իսթէտիյին գաթա չըզարըր,
գափու աչքերը, հայտէ տըշարը չըզարսըն, քիմ
պիլիր գաչ պինլէրճէ Արապլար եա պէյազլար
տա օրտան աչքգտա գալտըլար:»

Արրահամ աղանըն էն էյի խասսիյէթի պի-
լիմ հէր կիւնքի ահվալ իչինտէ կէօզիւմիւզէ
չարփմայան մէսէլէլէրի կէօրիւպ սատէ վէ թէ-
հսրիլէնմէմիչ պիր Ֆիքըր իլէ թարիֆ էթմէսի
տիր: Սէօզիւ եէր ալթը շմէնտըֆէրլէրինէ չէ-
վիւրիւպ «Պէ աղբար, հէր իքի տազիզէտէ օն վա-
կօն 60-70 ինսան տօլու կէչէր, տազիզէտէ պիր
սթասիօնտա տուրուր, գափուլար աչքերը, թէք
րար գափանըր, պիր թէք մէմուր եա ինսան
կէօրմէգսին, ճիւմլէսի մաքինա իլէ օլուր, պին-
լէրճէ ատէմին իչինի պիր ատէմ կէօրիւր, ի-
ճատը եափան վէ գոլմփանիւս սէհմտարլարը
զէնկին օլուր, էն աղը 60 պին ալիլ սահպիլ իչ-
սիզ գալըր, փէրուչան օլուր: Մաքինա տէվրի
տիր, ինսանլարա լիւզում գալմայօր» տէտի:

«Փէք էյի, նէ՞ եափմալը, իճատ վէ իսթի-
րալարը տուրտուրսուլար մը» սօրտում:

«Նէ՞ միւմքին», պաղըրտը իսթիյար պօ-
ղունուզ պիր սէտա իլէ, «Ինսան Ֆիքըրինի վէ
իւմ ու ֆէննի տուրտուրամազսըն, տուրսա օ-
տա պիր պէլա տըր, եէր ալթընտան եիւզլէր-
ճէ միւ շմէնտըֆէր եօլլարը աչքյօրլար: Պունու
գաղմա քիւրէք իլէ էսքի ուսուլտա եափսան
100 սէնէտէ եափամազսըն, պիր մաքինա հէր
գալտըրմատա 40-50 քիւֆէլիք թօփրագ, թաշ
գալտըրըյօր, գօճա գալալարը էլէքթրիք գուլ-
վէթի իլէ փարէլէյիպ՝ եէր իլէ եէքսան էտի-
յօրլար, 70-80 գաթ պինայը օյունճագ եափար
կիպի տէմիրլէրի տիզիպ պուրղուլայարագ պէշ
ալթը այտա եափըյօրլար: 3000 այագ ուզուն-
լուղընտա ասմա քէօփրիւլիւ պիր թարաֆտան
օլ պիր թարաֆա տէմիր խալաթլար աթըպ՝ իւ-
զէրինէ ասըյօրլար: Պունլարը մաքինասըլ եափ
մագ միւմքինսիզ տիր: Պու թիճարէթ, պու հա-
սըլաթ, պու թէրագզը կվլէլէի կիպի ինսան եա
հայլան գուլվէթի իլէ գապիլ տէյիլ տիր: Շիւմ
տի պուլար գուլվէթի պիլէ քեաֆի օլմայօր,
էլէքթրիք գուլվէթինի եազալայըպ՝ մաքինա-
լարա րալթ էտէրէք՝ սօղագ արապալարը, չը-
մէնտըֆէրլէր, էլէվէյթըրլար, էլպիսէ, գօն-
տուրա, տէմիր, պազըր ֆապրիզալարը, գա-
սապիսանէլէր պիլէ իչլէթտիրիլէյօր: Եիւզ պին-
լէրճէ գօյուն, սըղըր վէ տօմուզ պօղաղլանըպ՝

եիւզիւլիւպ՝ հաղըրլանըյօր: Օն պինլէրճէ ա-
տէմ աչքգտա գալըյօր» տէտի:

Օ արա րէտիօ կէօզիւնէ իլիշտի, վէ էլինի
ուզատըպ՝ «Պուլուրընըր, իչթէ պիր նիյմէթ
ամմա չօզլարա պիր պէլա տահա, մէմլէքէթին
պիր պաշընտան պիր պաշընա քիմ պիլիր գաչ
պինլէրճէ ատէմ չալըը էօյրէնիւր, օնուն իլէ կէ-
չինիւր իտի: Շիւմտի իսէ պիր եէրտէ պիր թա-
զըմ չալըըը օթուրուպ չալըյօր միլիօնլար օ-
նու տինլէյօր: 3000 միլ ուզագ Գալիֆօրնիտա,
հաթթա Ովկիանոսըն էօթէ թարաֆընտա չա-
լընան մուսիգիյի տինլէյօրըլ: Հէր չէհրտէ պիր
գաչ եիւզ, հաթթա պիր գաչ պին չալըըը եէ-
թիլէճէյինէ պիւթիւն մէմլէքէթ իչիւն 5-10
թագըմ օլսա քեաֆի օլույօր: Իչթէ 50-60 պին
եա տահա գիյատէ ատէմ տէ աչքգտա գալտը,
չիւնքի պիր ատէմ րէտիօյը իճատ էյլէտի» տէ-
տի:

Օ արա գահվէ կէլմիւր իտի: Արրահամ աղա
սիկարայը չէքիպ՝ գահվէյի խօրփուրտաթմազ-
տա իքէն՝ կիւլմէյէ պաշլատը, «Տէյ կիտի կիւն-
լէր տէյ, չալըըըլար կէլիւր իտի, օնլարա իւ-
րամ, եէմէք, գահվէ, սիկարա վէրիւր, իւ-
թիֆաթլար էտիլիւր քի իչթահա կէլսիւլէր,
էյի չալսընլար: Շիւմտի իսէ պուրղուլու պիւք,
մուսիգի, թէրէննիւմ տիւր պաշլար, հէմ էն ա-
լալարը, նէ կիճէսի վար, նէ կիւնտիւզիւ, նէ
եէմէք իսթէր, նէ սու, նէ նազ էտէր, նէ եօ-
րուլուր: Պիր տէֆա 5-10 տօլար վէրիպ քէօ-
չէյէ գօյոուն մը՝ հէման պաղըրսըն տուրսուն:
Լաքին... նիչէ պինլէր իշտիզ գալըր իմիւ, քիմ-
մին ումուրը, արթըզ քիմ էօմը վէրիպ՝ չալ-
ըր էօյրէնիւր: Եիւզ պին ատէմին կէօրտիւլիւ ի-
չի պիր գաչը կէօրիւր: Ագլ արթտը պէրիէք
գալգտը» տէտի:

«Տէմէք պու քէսաթլըղըն սէպէպինի մա-
քինալարա համլ էտիյօրսըն, մաքինա տա օլ-
մասա 7 միլիօն ատէմին իսթիյաճընը կէօրմէք
գօլայ օլմագ իտի» տէտիմ:

«Էօյլէ ամմա հէր չէյի մաքինայա պինտիր-
տիլէր, 20 պին եումուրթայը պիր եէրէ տօլ-
տուրուպ՝ էլէքթրիք իլէ դըզտըրարագ փիլիճ
չըզարըյօրլար: Պէրէքէթ վէրսին ինսանլարը
տա պէօյլէ թէօրէտէմէյօրլար» մըրըլտանտը վէ
չէնէսինի օղչալայարագ, «Ույր, ինսանլարը
թէօրէթմէմէք եօլունա պազըյօրլար: Պիր թա-
րաֆտան թէէհիւլ էթմէյօրլար, տիկէր թա-
րաֆտան տա էվլէնէնլէրի չօճուզ կէթիրմէք-
տէն մէն էթմէք իչիւն չարէլէր գուլանըյօրլար:

Պրիզմէ կիւնահ տըր, ամսա պու 120 միլիօն է—
հալի իշխնոէ եարըսը չօճուգլար վէ իւթիյար—
լար օլսա 60 միլիօն թէօրէյէ պիւր, սէնէտէ
60) միլիօն չօճուգ, հայտէ 30 միլիօն օլսուն, պիւր
դաչ սէնէտէն պասըպ՝ տուրաճադ էէր գալմագ,
էյի քի էվլէնմէյօրլար վէ տօղուրմայօրլար»
տէտի:

«Րահնիւմա վասըթասը իլէ պիւր չօդ տօսթ—
լարընըզ վար Արահամ աղա, սէնին սայէնտէ
պէն տէ օնլարա տօսթ օլտոււմ, վէ սէնին խաթ—
րըն իշիւն պանատա չօդ իբրամ էյլէտիլէր» տէ—
տիմ:

«Սաղ օլսունլար, վար օլսունլար, պէնիմ
սէլամլարըմը օնլարա վէրինիդ, ինչալլահ տա—
հա չօդ գօնուչուր ըզ» տէյէրէք միւֆարագաթ
էյլէտի:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԱՐԽԷՆԹԻՆԱՏԱ ՍԻՅԱՍԻՅԱԹ

Պու կիւնլէրտէ Պուէնօս Այրէստէ անվալ ը
իէվմիյէ ասուտէ կիպի կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ,
հագիգաթէն իշինտէ պուլընտըլըմը էյամ
պուհրանլը տըրլար: Սեպտ. 6նըն ինգըլսպըն—
տան սօնրա, Սեպտ. 8տէ հիւքիւմէթին իտարէ—
սի պաշընա կէչէն հիւքիւմէթտէն մէմուլ օլը—
նան մուհասէնաթ կէօրիւնմէտի: Պէշ, ալթը այ—
տան պէրու քէսատըզ, իշսիզլիք ֆէրեատըլը
արշ ը ալայա չըզմը վէ ամէլէ թագըմը սօն տէ—
րէճէ միւթէզարըրի օլմուշ վէ հալա օլմագտա
տըր: Պուէնօս Այրէսին 12,000 Հայլարը արա—
սընտա տա իշսիզ օլանլար ազ տէյիլ տիւր: Իշ—
սիզլիք պիթթապի գէրուրէթ տէմէք տիւր:

Շիմտիքի մուվագգաթ իտարէ ի ասքէրիյէ
իւթթամ պուլուպ, օնուն եէրինէ տաիմի պիւր
հիւքիւմէթին կէչմէսի իշիւն լաղըմ կէլէն փօլի—
թիդի ինթիխասպաթ նէ վագթ վուգու պուլաճա—
ղը հալա գարարլաշտըրըմամը տըր: Րէիս ի
ճիւմհուր (մուվագգաթ) ճէնէրալ Ուրիպու—
րու վէ օնուն դապինէսի հիւքիւմէթի էլէ ալ—
տըլարընտա, իւշ տէօրթ այտան ինթիխասպաթ
վուգու պուլաճագ տըր տէնիլտի իսէ տէ, հալա
օ պապտէ հիւշ պիւր շէյ էտիլմէմիշ տիւր, վէ ին—
թիլիպի իճրասընտա տա մէմլէքէթտէ պուլու—
նան պիւր չօդ սիյասի փարթիլէր արասընտա
պիւր խայիլ մուխալէֆէթ, հաթթա գանլը չար—
փըշալար օլաճագ տէյու գօրգուլույօր: Քեաշ—

քի հէյէճանը մուճիպ իշպու գօրգուլար եա վէս
վէսէլէր պիէսաս օլա իտիլէր:

Հէփ պու էնտիլէլէրէ իւսվէթէն չու սօն
իքի հաթթա դարֆընտա պիւր էնտիլէ տահա
արթտը: Օ տա կէօյա ասաքիւր ի հարպիյէ վէ
պահրիլէնին պիւր գըսմը շիմտիքի հիւքիւմէթէ
սատըզ օլմայըպ մէմուրիլէթտէն թարտ էտիւ—
միշ սապըզ րէիս իրիկօթէն վէ օնուն թարաֆ—
կիւրլէրիլէ «էլ ալթընտա» հէմէֆքեար օլմուշ—
լար, վէ օրտունըն ճէնէրալարընտան իքիսի,
հէմ տէ անարշիպէր պուշար իլէ պիւրլէշիպ՝
շիմտիքի հիւքիւմէթի տէվիւմէք իշիւն պիւր
ֆուրսաթա պէքլէյօրլար իմիշ:

Սահիւ, օրթալըղըն սիյասի անվալը հագ—
գընտա պու եագտըլարըմ սալթ շալիյալար—
տան իպարէթ իսէ տէ, մալիւմ եա, պու գա—
տար տիւման արտընտա պիւր եէրտէ պարի պիւր
ճիւզի աթէշ օլմալը, վէ օլ ճիւզի աթէշ տէ
կիւնլէրտէ պիւր կիւն պիւր «փօթլագ վէրիպ» ա—
լէվլէնմէսի վէ էհալինին ասայիշինի իիւլալ
էթմէսի, հաթթա գանլը պիւր իիւթիլալ մէյտա—
նէ կէթիւրմէսի իհթիմալ տըր: Ումոււմ էհալի—
նին գաննը պու տըր: «Իլթէ ճիւզի աթէշ նէ՝
դատար օտուն թութուշտըրըր:» Քեա՝շքի պու
գաննլար պէր հալա օլա իտիլէր:

Պու կիւնլէրին իսփանեա իիւթիլալ հալա—
տիսի տէ Պուէնօս Այրէստէքի պու շալիյալարա
իւսվէ էտիլէրէք, էհալինին ֆիքրինի իշպալ վէ
իսթիւրահաթընը իիւլալ էտիյօր: Հիւքիւմէթ
պու շալիյալարա գահրիէն հիւշ պիւր էհէմիլէթ
վէրմէյիպ, օնլարըն սալթ պօշ լաֆլարտան ի—
պարէթ իտիլէրինի իտտիա էտիյօր վէ «վա—
թանըն ասայիշի սայէ ի րիյասէթտէ պէրքէ—
մալ տըր» գըլըզլը իֆատէլէրտէ պուլուլույօր
իսէ տէ, հիւքիւմէթ տաիլէլէրինտէ տէ ազ չօդ
վէսվէսէ վար կէօրիւնիւյօր: Զիրա հիւքիւմէթ
թարաֆընտան կէչէն հաթթանըն դագէթալարըն
տա չու կիպի պիւր պէյաննամէ եա թէպլիղաթ
նէշը օլընտը.— «էհալի, իշիթմէքտէ իտիլինիդ
թէվաթուրլարա էհէմիլէթ վէրիպ, օնլարա
սէմ ի իթիպար էթմէյին: Սիդի թէէմին էտէ—
րիդ քի, վաթանըն հարպի, պահրի վէ թէյյա—
րի գուվլէթլէրի միւքէմմէլ օլուպ, վէսվէսէ
էթտիլինիդ օլ փաթըրթըլար շայտ գուվլէտէն
ֆիլիլէ չըգաճագ պիլէ օլսալար, պիդ տէր հալ
օնլարը պասթըրմաղա միւքթէտիւր պիւր մէվգի—
տէ իդ»

Իշթէ Արիւնթինա ճիւղհուրիյէթինտէ վէ
օնուռն փաթիթաթը օլան Պուէնօս Այրէստէ սի-
յասի ահվալըն խիւլասասը: Ալլահ սօնընը խայր
կէթիրսին:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Պուէնօս Այրէս

ԻՆԿԼԻԶ ԹԵՐՊԻՑԷ Ի ՍԻՅԱՍԻՑԷՍԻՆՏԷՆ ՊԻՐ ՄԻՍԱԼ

Պիր զէման վար իտի քի Պրիթանիա տէօվ-
լէթի վէ անըն միւսթէմլէքեաթընտա էսարէթ
ախդ ու իթասը քէմալ և կէրմի իլէ թաթպըդ
օղլընմադտա վէ էքմէլ ի մէվճուտաթ վէ էշ-
րէֆ ի մախլուզաթ օլան ինսանլար սիւրիւ սիւ-
րիւ փաղարլարա կէօթիւրիւլիւպ հայվան կիպի
սաթըմադտա խտիլէր: Շու մէլուռն մուամէլէ ի
թիճարէթին լաղվ վէ իմհասը հագգընտա էհլ ի
վիճտան վէ թաղվա օլան եիւղ պինլէրճէ Ին-
կիլիզլէր վէ էքեապիր ի սիյասիյէ տէրին տէ-
րին տիւշիւնմէքտէ իսէլէր տէ շէտիտ վէ սէրի
մէսլէք իթթիսաղընտա տա ճէսարէթ էտէմէյօր-
լար իտի, զիրա գուվվէթ վէ թէէսիր սահիպի
պէօյիւք թաճիրլէրին էլլէրինտէ խայլը միգ-
տարտա էսիրլէր պուլուռնըպ՝ պու եօլտա պէօ-
յիւք սէրվէթ ճէմ էյլէմիշ օլմազլէ պիթթապի
անլէր պու թիճարէթին տէվամընը արգու վէ
գուվվէթլէ միւտաֆաա էտէճէքլէր իտի: Բէս ի
քեարտա օլան ինկիլզ տիպլումաթլար տուրէն-
տիշ պասար իլէ կէօրտիլէր քի պու թիճարէ-
թին մէնի իշիւն աղըր գանուլար գօյուպ՝ անը
շէտիտէն, սէրիյէն վէ ճէպրէն թաթպըդ էթմէք
Պրիթանիա մանգուլմէ ի սիյասիյէսինի պէօյիւք
վէ տախիլի պիր հարպա կիրիֆթար էտիպ՝ պէլ
քի ինկիլթէրրատա Ֆրանսըզ ինգիլապ և քէ-
պիրինտէն էքպէր պիր ինգիլապ մէյտանա կէ-
թիւթէք վէ պէլքի Պրիթանիա իմփէրաթօրլու-
զու թագսիմ օլուռնաճադ տըր: Ղայէթ սաքին
պիր սուրէթտէ հարէքէթ էյլէտիլէր:

Ձաթէն 1772 թարիխինտէն պաշլայարադ
Գուէյգըրլար պու էսիր թիճարէթինին զայր ի
մէշըու, նահագգ վէ ինսանիյէթէ ճախդ օլմա-
յան պիր մէսլէք օլտուղուռու կէրէք մաթպուաթ
վէ կէրէք մինպէրլէր վասիթասըյլէ վաղ վէ ի-
լան էտիպ՝ թէնվիր ի էֆքեար էտէրէք՝ պու ու-
սուլ և թիճարէթին լաղվընա եօլ հագըրլամադ-
տա խտիլէր: Պատէհու, 1807 սէնէսինտէ ինկիլ-
թէրա խարիճիյէ նաղըրը Ֆօքս պու մէսլէյի

Ավամ Գամարասընա կէթիրտի վէ օրատա պաշ
վէքիլ Կրէնվիլ Շարփ, Վիլեմ Վիլպըրֆօրս,
Գլարքսըն վէ Ջաքարիա Մէքօլի կիպի պէօյիւք
զաթլար էսիր թիճարէթի ալէյհինտէ գուվվէթ-
լի պահալար էտէրէք՝ էնճամ պու թիճարէթին
նամէշըու վէ նահագգ խտիլինէ փարլամէնթի
իգնա էտիպ՝ լաղվընա գարար ալտըլար, Փա-
գաթ հիւքիւմէթ օ նուֆուսլու էսիր թաճիր-
լէրի էլլինտէն էսիրլէրի ճէպրէն ալմադա գալ-
գըմատը, էսիր ալըշ վէրիշի տէվամ էթմէք-
տէ իտի, վէ լաքին էսարէթ ախդ ու իթասընա
էն միւհլիք տարպէ վուրուլմուշ իտի:

Պուռտան մատա 1814տէ Կանթ մուհէտէ-
սինտէ Միւթթէհիտէ ի Ամէրիգա, դարպի Աֆ-
րիգա սահիլլէրինտէն էսիր թիճարէթինին մէն
վէ լաղվընա մուամէլէնէթ էթմէյէ վատ վէ թէա-
հիւտ էյլէտի, իշթէ էսարէթ թիճարէթինէ վու-
րուլան իքինճի պէօյիւ տարպէ պու իտի: Գէզա
1815տէ էվրօփա տիւվլէ ի մուաղղամասը Վի-
էննատա թօփլանըպ՝ Նափօլէօն Պոնափարթըն
տիւշմէսի ագապինտէ էվրօփա խարիթասընը
միւհէտտէտէն թէրթիպ վէ թանգիմ էթմէք իւղ-
րէ պիր գօնֆէրանս ագտ էյլէտիքլէրի զէման
Պէօյիւք Պրիթանիա տէվլէթի էսարէթ ախդ ու
իթասընըն լաղվընա տաիր պիր թէքլիֆ կէթիր-
տի վէ մէղքիւր Գօնկրէ պու թիճարէթէ նիհա:
յէթ վէրիւմէսինէ դարար էյլէտի, արթըգ է-
սիր թիւճարընըն գուվլէ ի մանէվիյէսի քեա-
միլէն գըրլմըշ իտի:

Էննիհայէ 1833 սէնէսինտէ ինկիլիզ փար-
յամէնթօը էփէյի սէնէլէրտէն պէրու պաղը
վէրկիլէրտէն թէրաքիւմ էտէն, լաքին էսիր թի-
ճարէթինին լաղվընա գարըլըզ գօնուլմուշ օ-
լան 20 միլիօն սթէրլինկի մէյտանա չըգարըպ՝
էսիր սահիլլէրինին էլլէրինտէն քեաֆֆէ ի է-
սիրլէրի սաթուռն ալտը վէ էսիրլէրէ հիւրիյէ-
թի իլան վէ թաթպըգ էտէրէք՝ ամէլէն վէ Ֆիլի-
լէն էսարէթի լաղվ վէ իմհա էյլէտի վէ պէօյլէ-
ճէ 1834 սէնէսինտէ ինկիլթէրա վէ անըն միւս-
թէմլէքեաթընտա պիր թէք էսիր պիլէ գալմա-
տը: 1807 սէնէսինտէ էսարէթ ախդ ու իթասը
լաղվը տալմասընը իլթիգամ էտիպ՝ պիւթիւն
գուվվէթիյլէ անա գարըր օղրաշան Վիլեմ Վիլ-
պըրթօրս օլ նէճիպ գահրաման, էմէքլէրինին
միւսմիր օլտուղուռու կէօրտիւքտէն սօնրա վէ-
ֆաթ էյլէտի:

Իշթէ պու սուրէթլէ սէսիլ վէ սէտասըզ
պիր թօփ փաթլամայարադ վէ պիր թիւֆէնի

սէտասը իշխութիւնէքսիզին պու մէքրէթ վէ միւտ
հիշ գայա փարէ փարչէ օլտու:

Իհթիրամ օլտուն շու գօծաման տիպլօմթ-
լարըն ազիզ բուհլարընա վէ պէշէրիէթ անլէրի
թազտիր վէ սիթայիշ վէ թազիմ էյլէսին:

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳՈՒՆՏԱԳՃԵԱՆ

Հալէպ

ՄԻԻԹԵՆԷՎՎԻ

ՄՈՒՂԱՅԻՐ Ի ՀԱԳԻԳԱԹ ՊԻՐ ԻԼԱՆ

Պէյրութտա նէշր օլտունան Լիբանան զազէ-
թասընըն Նոյեմբեր 19ընճը կիւնիւն նուսխէսին-
տէ Յ. Մանուէլեան իմզալը պիր պէնտ օդուն-
տու: Մէզքիւր էֆէնտի Մամէլթէյնտէ վազի
վէրէմլիլէր խասթախանէսի իտարէսի ալէյհին-
տէ եազտըլը սաիր ազվիյաթլարը արասընտա
Ամէրիգատա մուզիմ Հաճընը Հաճի Մարտի-
րոս աղա Կէրթմէնեանտան ալմըշ օլտուղու պիր
մէքթուպու տախի տէլիլ մազամընտա նէշր է-
սիյօր: Կէօյա Մարտիրոս աղա Մանուէլեան է-
ֆէնտիինն էթմիշ օլտուղու սուալլարա վէրտիյի
ճէվապընտա «Պէն արամըղտա օլան վէ Բահնիւ-
մատա մուզայյէտ պուլունան հիսապլարը պիւ-
մէմ վէ գայտ տախի թութամըշըմ, էլիմէ կէ-
շէն փարայը կէօնտէրտիմ» եազասը:

Հաճի Մարտիրոս աղա Կէրթմէնեան միւ-
սինն, լաքին տազիզ վէ թէճըուպէքեար պիր
թիւճճար տըր: Միւմալիլէյհի պիլիլէրտէն քիմ
ինանըր քի շէօյլէսի պիր խայրիւհա մազսէտ
իշիւն տէվշիրտիյի փարալարա պիր թէֆթէր
թութմուշ օլմասըն: Պէն սալքի հէր կիւն անըն
իլէ պէրապէր պուլունուրում, միւքէմմէլ թէֆ-
թէրի վէ քեաթիպի վար տըր: Օ՝ թահսիլ էթ-
տիյի փարայը տէֆթէրէ կէշիրմէքսիզ օլտըմ օ-
լասիյէ կէօնտէրէն պիր զաթ տէյիլ տիր: Մէր-
դում պու պապտէ օլ տէրէճէ մէրազ վէ մէպտէ
սահիպի տիր քի իճապընտա սէնէլէրտէն պէրու
թահսիլ էթտիյի փարանըն հիսապընը սէնթի
սէնթիինն թէֆթէրիտէ եազըլը կէօսթէրէպի-
լիւր: Մանուէլեան էֆէնտի իսթէրսէ սընասըն:

Մամաֆի Մարտիրոս աղա Կէրթմէնեանըն
մէրդում Մանուէլեան էֆէնտիյէ իրսալը մէք-
թուպու քէնտիսինն կէօզլէրի ալիլ օլտուղուն-
տան, պու սաթըրլարը եազանա եազտըրտը,
պէն եազտըլըմ սէօզլէրի պիլիլիւր, քէնտի եա-
զըմ տա թանըրըմ, շիմտի պէն պէրայը մաս-
լահաթ Պէյրութտայըմ, Մանուէլեան էֆէնտի

լութֆէն մէքթուպու մէզպուրու պանա կէթի-
րիպ՝ կէօսթէրսին, պէն էմինիմ քի անըն միւն-
տէրիճաթընը գաստէն թաղյիր վէ թէպտիլ է-
տէրէք, եազըլանըն թամ մուզայյիրիինն իլան
էթտիյինն իսպաթ էտէճէյիմ:

Պէն Մանուէլ էֆէնտիինն քիմ օլտուղունու
պիլմէմ, խասթախանէնն իտարէսի ալէյհին-
տէ նէշր էթտիյի ախէր ազվիյաթլար տօղրու
մու էյրի մի պիլմէմ: Լաքին մէզքիւր մէք-
թուպտա էթտիյի իթթիրատա զէրէ գատար
հազիգաթ օլմատըլընը կէօսթէրէպիլիլիւր: Է-
յէր մէզքիւր թէէսիսաթըն խազնէտարը ալէյհին
տէ էթտիյի նէշրիյաթըն ճիւմլէսի պու սէյազ-
տան իսէ՝ եազըլ: Մանուէլեան էֆէնտի խաս-
թէլանէնն վարիտաթընա սէքթէ վէրմէք իս-
թէյէն էն պէօյիւք պիր խասիմ օլմալը:

Ս. Հ. Տէվիրեան

Պէյրուք

ՊԻՐ ԳՈՒՐՊԱՆ ՏԱՀԱ

Մամէլթէյնտէ վազի վէրէմլիլէր խասթա-
խանէսի տախի էօլմէյէ մահքիւմ տըր: Տէրին
պիր քէտէր վէ աճը պիր եիւրէք սըղըլթըսը
իլէ պու էօլիւմ իլամընը եազըյօրըլ: Միլլէթի-
միզ արասընտա նիշէ նիշէ ճէլիլ վէ Փաիտէլի
միւլէսսէսէլէր պիր եա պիր թազըմ շախսլարըն
հըրս ու զազապըլալա զաթլ վէ մահվ էտիլտիյի
կիպի, պիշարէ վէրէմլի պիրատէր վճ հէմշիւրէ-
լէրիմիզի պարընտըրան, հիշ տէյիլ օնլարը Փա-
միլիւլար արասընտան ալըրըպ Փազլա թէհլի-
քէնին էօնիւնիւ ալան օ միւպարէք միւլէսսէսէ
տախի պիր քիմսէնին պուղզ վէ ատավէթիլլէ
էօլտիւրիւմէքտէ տիր: Եազըլլար օլտուն:

Պիզ 5-6 ալ էվվէլ օ հաստատութիւնըն պա-
շընտա պուլունան վիւր. Հատիտեանըն շախսընա
տօղրու էտիլէն թէարրուղլարը վէ աթըլան զէ-
հիրլի օզլարը օգուտուղումուղտա պու մէրսի-
յէյի օգուտուշ իտիւք: Իսմլէրինն վէրէպիլէճէյիմ
պիր չօզ զաթլարա օ վազթ աշըղտան սէօյլէ-
տիւմ քի արթըզ իւմիտ հօզ տըր: Աճայըպ պիր
շէյ վար իսէ օ տա հալա տալանըպ տուրմասը
տըր:

Շիմտի տէ վիւր. Ս. Տէվիրեան «Մուղայիր
Ի Հագիգաթ պիր իլան» տէյու պիր նէշրիյաթ
եազըյօր վէ զանն էտիյօր քի խաթայը թաս-
հիւ էտէրէք, գուրթարապիլիւր: Չափալը Պատ-
ուելի, նէ՞ գատար ալտանըյօրսընըլ: Քեաշքի
մազսէտ հազիգաթը արամազ օլտա իտի: Պու-

նուս վէ պաշտարարները գօլայճա թէքզիպ էտէրէք
գուրթարըր խտիք:

«Եէթիշինի՛ղ, աճէլէ՛, Մամէլթէյն խաս-
թախանէսինտէ սէվկիւլիւէրիմիղ աճ էօլտիւ-
րիւլիւյօր: Միւտիւր սէնէվի 5000 լիւրա չալըյօր:
Օլանըն Տօգթօրը խասթալարը էօլտիւրիւյօր:
Սըզըլթըլարըն սէսի կէօյէ չըզըյօր» պաղըր-
մագտա տըր, պիւրի զաղէթա սահիֆէլէրինտէ:
Ձանն էտէրսին պուռնարը եաղան սէմատան էն-
միշ պիւր մէրհամէթ մէլէյի տիւր: Ձանն էտէր-
սին գօճա Սիւրիա տա ատալէթփէրվէր հազգ-
փէրվէր պիւր թանէճիք քէնտի գալմը տըր: Միւ
լէթ պու գաթ ը մէլէքսիմայա սէմտէ էյլէսին:

Պու գատար օլտա եինէ չարէ պուլուռնուր
խտի: Վեր. Հատիտեան սօգագտա տայագ եէր,
րէզիլին պիւրի գարչըսընա չըզար վուրուր, սէ-
յէր, սայար, հագարէթ էտէր: Տահա իֆթիրա-
յա պիւր եէր պուլուռնուր իսէ, օ տա հազըր տըր:

Պու ճիւմլէ հալլէրէ խտարէնին պաշընտա
պուլուռնան իւշ յարանուանութիւն րէիսի րու-
հանիլէրի տէ սիւքիւթ էյլէր: Սէնէ պէ սէնէ
Րահնիւմատա սէնթի սէնթինէ հիսապ եաղըլըր
իւքէն՝ 7-8000 լիւրալըք պիւր պիւտօճէտէն 5000ի
չալընմը տէյու եաղըլան խըրաֆաթը միտէսի
իշինէ տօլտուրաճագ զաղէթա տա պուլուռնուր:
Հիւրըրիյէթ ի էֆքեար տէյի՛լ մի, թապիի եա-
զար: Հատիտեան եըլար, օսանըր, գաչար,
խասթախանէ խարապ օլուր, հըրս ը ատալէթ
եէրինի պուլուր, պէօյլէ պիւր միլլէթ եաչամագ
տա քի՛մ Դաչար: Պիւր ազգասէրլիք թաճը տա
օնուռն պաշընա հազըր տըր:

Ձէքիլինիղ, է՛յ Հատիտեանլար վէ օ միւլէս-
սէսէ իշին կիճէ կիւնտիւղ էնտիշէ էտէն, չա-
լըլան, գափու գափու տօլաչան միւսինն, փաք
եիւրէքլի, էօմրիւնիւն սօն սէնէլէրինի եաչա-
յան Հաճի Մարտիրոս աղա կէրթմէնեանլար, չէ-
քիլինիղ, աղլայարագ սըզլայարագ չէքիլինիղ,
պիւչարէ վէրէմլիւրն կէօզ եաչը վէ Փիղան ի-
շինտէ պրազարագ չէքիլինիղ, զիւրա սիղ տէ թէ-
արըրուգա հէտէֆ օլուրսընը, եիւրէյինիղ եարա
լանըր:

Պու իւք տէֆա տէյիլ տիւր քի պու միլլէթ
պիւրինին եա պաղըլարըն, սէպէպսիղ, էսասսըզ
մանթըզսըզ, պասիւրէթսիղ օլան հիւճմլէրինէ
հէտէֆ օլուրյօր: Միւպարէք միւլէսսէսէլէրինի
վէ ճիւրապիւրէլէրինի էօլիւմէ թէսլիմ էտիպ՝
աղլայարագ չէքիլիյօր: Պիւր թանէ տահա...

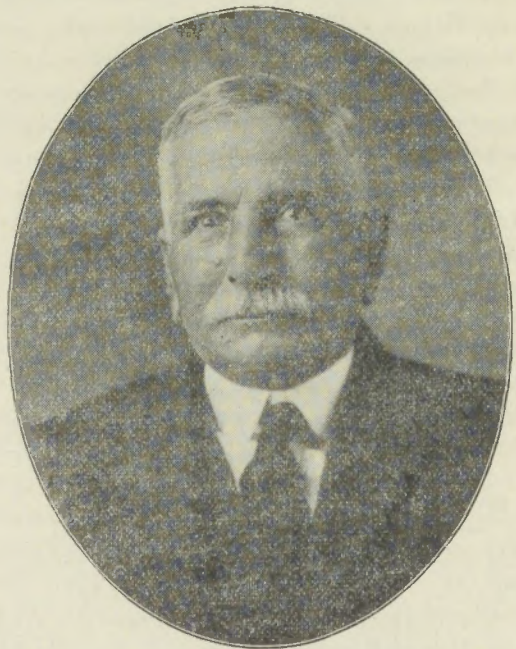
Օրմանեանը 30 պին լիւրա եէմիշ տէյու սօ-
գագլարտա սիւրիւքլէյէնլէր պու միլլէթտէն

թէօրէմիշ տիւր: Պրաղընըզ եանսըն, զաթէն եան
մըլ տըր: Սէվկիւլիւ պիւր ճիւրպարէնիզի մէ-
զարա էնտիւրիւր կիպի գօյուպ, աղլայարագ,
այըրընըզ, զիւրա պիւղ հիւճմիւն չէշիտինի վէ
մէնպաւընը պիւրիւրի:

* * *

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Յունվար 16ընճը կիւնիւ Նիւ Եօրքտա Պրն.
Յարութիւն Գրիգորեան վէֆաթ էյլէտի: Եա-
թաղը էթրաֆընտա տիղիլի օլան 52 սէնէլիք
էօմր արգատաշընը, իւշ օղլուռն, իքի գըղլա-

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ընը, իքի կէլինլէրինի, թօրուռնլարը, պիւրա-
տէր, ազրապա վէ սօսթլարընը թէրք էտիպ՝
պու տիւնեատան կէօչտիւ: Ուզադտա իքի պի-
րատէրի, իքի հէմշիւրէսի վէ պիւր տէ գըղլը իւշ
իւշ թօրուռնլարը վար խտի:

81 եաչընտա պիւրինին վէֆաթընա Փիղան
վէ մաթէմ էթմէք ապէս կէօրիւնիւր: Լաքին
պու փէք կէնճ իսթիյարըն վէֆաթը տէրին քէ-
տէր հուսուլէ կէթիւրտի: Յարութիւն տալիմա
կէնճ, տալիմա չէն, տալիմա տիւնճ, տալիմա թաթ
լը, Փէրահ վէ մուհապպէթ իւշ տօլու օլուպ՝
էթրաֆընա մուհապպէթ սաչար խտի: Գիմսէյի
ինճիթմէմիշ, հէր քէսէ լաթիֆ վէ հէր քէստէն

սէվիլմիւզ պիր միւսարէք ճան իտի: Հագիգա-
թէն չօգ աճընտրգ վէ ճիտտի կէօգ եաշարը
տէօքտիւք:

Յարութիւն 1849տա, եանի Գըրըմ Մուհա-
րէպէսինտէն ալթը սէնէ էվվէլ Այնթապտա տօղ
մուշ օլուպ՝ Վեր. Գ. Գըրիգորըն իւք օղլու
տըր: Վալիտէսի իսէ ձէպէճեան աիւլսինտէն
տիր: Պէօյլէճէ Գըրիսթիան պիր Փամիլեատա
կէօղիւնիւ աշմըլ օլուպ՝ օ քիւրրէ ի հապատա
պէօյլիւմիւզ վէ թա սօնունա գատար փէտէրինի
ճիտտի վէ սատէ տինտարլըրըն խօշ վէ շէն մէշ
րէպիւնի եատիկեար հալինտէ սաղլամըլ իտի:
Այնի գէմանտա սատըղ վէ մուհիպպ պիր գէվճ
վէ Ֆէտաքեար հէմ միւհթէրէմ պիր փէտէր օլ-
մուշ տըր:

Էօմրիւն ճիւմլէ չաղգանթըրընտան վէ էն-
ճամ հարպ ը ումումինին Ֆուրթունլարընտան
կէչիպ՝ տաղըմըլ օլան Փամիլեա աղալարը ի-
լէ տօղուղ սէնէտէն պէրրու Ամէրիգատա թօի-
լանըպ մէսուտ էօմր եաշայօր իտի:

Էօմրիւն պաղը քէտէրլէրինէ, Նիւ Եօրքըն
սօգադ գաղալարընա պիրտէն զիյատէ տէֆալար
հէտէֆ օլտու իսէ տէ օնլարա սէպաթ վէ մէ-
թանէթ իլէ թէհամմիւլ էյլէտի, լաքին օնլար
իփրանմըլ օլան վիճուտըն նիհայէթինի թա-
ճիլ էյլէտիլէր:

Պիւմէմ պու քիմսէյի սէվմէյէն պուլու-
նո՛ւր մը, եախօտ օնու սէվմէմէք միւմքի՛ն մի
տիր: Ագրապա, թէպալուղաթ, տօսթլար շէօյլէ
տուրսուն, լիսան պիւմէտիյի հալտէ նասըլ օ-
լուպ տա Ամէրիգալը գօմշուլարըն մուհապպէ-
թինի ճէլպ էթմիշ տիր քի հէր քէս թէպէսսիւմ
իլէ քէնտինի սէլամլար վէ խասթալըղընտա
«Փաի նասըլ տըր» սուալլարը հէր թարաֆտան
սօրուլուր իտի:

Նիդուլ խասպէթ էտիպ՝ սաղ թարաֆը վէ
տիլի թուրթուլտու: Կիւճ պէլա անլաշըլաճադ
լիսան իլէ էվլատլարընա «Ալլաիւր սէվիմիգ, պիր
պիրիմիգի սէվիմիգ», վասիյէթինի վէրմէքտէ
իտի:

Կէնճ իլէ կէնճ, իսթիյար իլէ իսթիյար,
սէօղիւ սէօհպէթի տինլէնիւր, սատէ վէ մանթը-
պի սուալլարը վէ ճէվապլարը իլէ միւլադաթը
պիր քէյֆ օլուր իտի: Քէնտի իլէ գօնուլադա-
րըմ էօմրիւմէ վէ եաղտըղարըմա թէէսիւր էյ-
լէր իտի: Պանա պիր նէվ ներշնչում օլմուշ ի-
տի: Եաղղըգ քի պու էլլէրիւմ իլէ քէնտինէ մէր-
սիյէ եաղաճադ իմիշիւմ վէ քէնտի օգուլամա-
յաճադ իմիշ:

Տինտար իտի, ամէլի, ճիտտի, խալիս տին-
տար իտի: Փէտէրինտէն ալտըղը սատէ իմանը
հըֆղ էյլէտի, տուա վէ իլահի էօմրիւնիւն էն
ալա քէյֆի իտի, եինէ տէ տար Ֆիքը կէօսթէ-
րիպ հիշ պիր ճէմիյէթ եա ալադատա մէվճու-
տիյէթի սըգլէթ վէրմէղ իտի:

81 սէնէլէր էօմրիւն հէր պիր Փաալիյէթ
վէ մէշաղգաթընա տայանան վիճուտ իլլէթէ
մաղլուպ օլտու, եիւրէք 20 կիւն չապալատըգ-
տան սօնրա էնճամ եօրուլտու տուրտու:

Շիմտի օ միւսարէք փէտէրինի վէ Ամէրի-
գատա գաղատան վէֆաթ էթմիշ օլան 23 եաշըն-
տա սէվկիւլիւ օղլու Սամուէլինի էօթէտէ գու-
ճաղլար իքէն, պիգ պուրատա կէօգ եաշարըմը
արասընտան անըն շէն, լաթիֆ սիմասընը սէյր
էտէրիգ, օնա օլան մուհապպէթիմիլի գաթ պէ
գաթ օլարապ հիսս էտէրիգ: Մէղարը էօնիւնտէ
իճթիրամ իլէ պաշարըմըղ էյիպ՝ տուրուր ի-
քէն գալպլէրիմիլտէն թաթը պիր մուհապպէթ
աղընթըսը նէպան էյլէտիյինի հիսս էտէրիգ:
Ձիքրի քիւպարէք օլտուն:

Ա. ՆԱԳՎԱՇԵԱՆ

ՀԸՏՍԱՆ ՔԷՕՓՐԻԻՍԻԻ

Ձէմանըմըղըն Փէննի աճայըպաթը արա-
ոյնտա Նիւ Եօրքտա եէնի եափըլան Հըտուրն
քէօփրիւսիւ էն աճայըպլարընտան տըր: Պու
քէօփրիւ Նիւ Եօրքըն եօգարը գըսմը եանի
178ինճի սօգադտան գարշըյա Նիւ ձէրղիյէ ա-
թըլան ասմա քէօփրիւ տիւր քի, տէյլի եալընը
Նիւ Եօրքըն էն մէշհուր քէօփրիւլէրի արասըն-
տա իլլա պիւթիւն տիւնեատա, էն մէշհուրը վէ
էն պէօյիւլիւ տիր:

Ֆիլատէլֆիատա Գէմտըն նէհրի իւզէրին-
տէքի ասմա քէօփրիւ եափըլտըգտա տիւնեա թէ
հայլիւր էյլէտի իտի, չիւնքի օրթա քէմէրինի
պիր այադտան օլ պիրինէ մէսաֆէսի 1750 այադ
իտի: Պու քէօփրիւնիւն քէմէրինիւն աշըղըղը ի-
սէ 3500 այադ տըր: Պու գատար պիր մէսաֆէ-
տէ պիր քէօփրիւ ասըպ իւզէրինտէն գաթարլար
վէ միլիօնլարճա գանթար աղըրըղլար կէշմէ-
սի ինսան աղընըն եէթիշէմէյէճէյի պիր իճրա-
աթ տըր: Էվվէլա Նիւ Եօրք վէ Նիւ ձէրղի թա-
րաֆընտա պիրէր թաշտան գուլէլէր եափտը-
լար: Պու գուլէլէրին հէր պիրի 22,000 թօնօ ա-
ղըրըղընտա թաշ վէ 5000 թօնօ աղըրըղընտա
տէմիր իլէ եափըլտը: Պու գուլէլէրտէն պիր
թարաֆտան օլ պիր թարաֆա տէմիր թէլլէր-

տէն էօրիւի տէօրթ թանէ խալաթլար աթուրլար վէ ուճլարընը պու գուլէլէրէ բապթ էլլէտիլէր :

Խալաթ տէլիպատ ինճէ պիր թէլ անլամա-յընը, հէր թէլէն գալընըղը 2/10 փարմազ օլմազ իւզրէ հէր պիրինի 26,474 թէլտէն պիւ-քիւպ պիր իսի եափուրլար : Պու հիսապա սալթ խալաթլարա գուլլանըլան թէլլէրին ուզոնըղը 108,000 միլ տիր, եանի տիւնեանըն էթրաֆընը պէշ տէֆա տօլանըր թէլ տիր :

Քէօփրիւնիւն էնի 120 ալազ տըր քի իւզէ-րինտէն սէքիզ օթօմօպիլ գաթարը եան եանա կիտէպիլէճէք տիր : Պիր գաթ հօլ տախի ալթըն-տա շմէնտրֆէր վէ թրամվայ իչիւն օլաճազ քի տէօրթ ալլըր խաթթլար օլաճազ տըր :

Քէօփրիւնիւն քէմէրի սուլուն եիւզիւնտէն 250 ալազ տըր քի էն պէօլիւք վափօրլար գօ-լալաճա ալթընտան կէշէրլէր վէ 57,000 թօնօ ա-ղըրըղ գալտըրաճազ գուլվէթտէ տիր : Պուն-լարտան պաշգա իքի թարաֆտա եալա եօլլարը տախի վար տիր :

Ասըլ քէօփրիւլէ ալթմըշ միլիօն տօլար մաա-րաֆ օլուլօր վէ իքի թարաֆտա սօգազլարտան ալընըպ, աչըլան եօլլար իչիւն տախի օն պէշ միլիօն մասրաֆ օլուլօր : Ճէման 75 միլիօն տօ-լար քի թիւրքիւնըն պիր սէնէլիք հիւքիւմէթ պիւտճէսինէ եազըն տըր :

Իլմի հէնախիւնիւն պու աճալըպաթընը ան-լամազ իչիւն պազը մէշհուր քէօփրիւլէր իւէ լուպար էտէլիմ :

Պրուքլին քէօփրիւսիւնիւն օրթա քէմէրինիւն աչըզըղը 1600 ալազ տըր քի պունուն ալթընա սըղար, Մանհաթըն քէօփրիւսիւ քէմէրի 1470 ալազ տըր : Գուրիսպօրօ 1182 ալազ տըր : Գէմ տըն իսէ 1750 ալազ պիր քէմէր տիր :

ԼՕՍ ԱՆՃԷԼԸՍԱ ԷՐՄԵՆԻ ՔԻԼԻՍԷԼԷՐԻՆ ՍԱՅԸՍԸ

Լօս Անճըլըսըն էրմէնիլէրի 5000 գատար թախմին օլունուլօր : Չանն էտիլօրուլ քի, պունլարտան 4300ի Լուսաւորչական վէ 700 գատարը փրօթէսթան տըրլար :

Լաքին աճալիպի չուրտա տըր քի, 4300 գա-տար Լուսաւորչականլարըն պէս պիր քիլիսասը վար իքէն, 700 գատար փրօթէսթանլարըն 7 թանէ ժողովարանլարը վար — պունլարտան իւշ թանէսի րէսմէն թէշքիլ օլունմուշ ժողո-վական քիլիսալար տըր, վէ տէօրթ թանէսի ի-

սէ լուհանի պիրատէրլէր, եախօտ լուհճուլար թէսմիլէ օլունանլարըն թէճէմմիւ մահալլարը տըր :

Պունու պէս մալիւմաթ իչիւն եաղմալօրում, իլլա տէմէք իսթէլօրում քի, Հայ Լուսաւորչա-կան վէ Հայ Բողոքական քիլիսալար իքի ուճա կիթմիլլէր տիր, եանի, պիրինին լուզումուն-տան էքսիք քիլիսասը վար, վէ օլ պիրինին ի-սէ, լիւզիւմիւնտէն փէք չօզ զիյատէ տիր :

Չաթէն պու«Ալթուն Վիլայէթ»տէ (Քալի-ֆօրնիս) վէ պու «Մէլէքլէր Եհհրինտէ» (Լօս Անճըլըս մէլէքլէր շէհրի տէմէք տիր), վէ պոն կիւնէշի չօզ վէ շիշէնի պօլ օլան շէհրտէ, չօզ տա քիլիսէլէր վէ խասթախանէլէր վար : Չանն էտէրսին պու շէհր, չարգի վիլայէթլէրին խաս-թախանէսի տիր : Հալաուր վէ իլլիմի սաղլամ, կիւնէշի չօզ, վէ սօվուղու սալքի հօզ օլտուղու իչիւն հէր սէնէ պուրալա պինլէրճէ քիմսէլէր գօշուշուպ կէլիլօր վէ շէհր փէք թէզ պէօլիւ-լօր :

Լաքին պանա կէլիլ քի, պու քիլիսալար մէսէլէսինտէ, ալթուն վասաթը պուլմազ տա-հա էլի տիր, եանի, Փրօթէսթանլար չօզ իթթի-ֆազսըղըլ իւէ, չօզ գըսըմլարա ալլըմըշ ի-քէն պիրլէշիպ պիր գուլվէթլի քիլիսա թէշ-քիլ էթմէլի տիրլէր : Լուսաւորչականլարըն տա իթթիֆաղը մէտհէ շալան իսէ տէ, իքի քիլի-սէլէ պէօլիւնտէլէր, եինէ եէթէր գատար ճէ-միլէթլէրի վար տըր :

Չաննըմըղա Լօս Անճըլըստա իքի թանէ Հայ Լուսաւորչական քիլիսէ վէ պէս պիր Հայ Բողոքական քիլիսէ պուլունսա տահա զիյատէ ֆաիտէլի օլուր իտի : Օլ զէման Հայ Լուսաւոր-չական քիլիսէլէրին հէր պիրինին 2000տէն զի-յատէ ճէմիլէթի օլուր, վէ պիր Հայ Բողոքա-կան քիլիսէին սալթ 700 գատար ճէմիլէթի օ-լուր իտի :

Ճազաթ, էյէր էհվէն իւլ շէրէյնին ինթի-խապընը արգու էտէրսէք, 700 ճէմիլէթ իւէ 7 ժողովարանա մալիք օլմատան իսէ, 4300 ժո-ղովուրդ իւէ պիր քիլիսէ օլմասը տահա էլի տիր : Չիւնքի «Պիրլիք գուլվէթ տիր» :

ՏԻԳՐԱՆ Հ. ՐԷՃԷՊԵԱՆ

Լօս Անճըլըս

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐՏԱՆ

ՊԵՂՈՒՄԱՆ

Փրօֆէսոր Գրիգորեան,
Մուհիպպ Արգատաշ,

Հաճընլըարա պիր եէր ալմադ իշինի հէման հէման պիրթիրտիք: Եէհրին իշինտէ սէյրանը կիւզէլ, հալմասը թէմիզ, սուլու իշինտէ, ղանի, պիր թարաֆը թրամվայ, տիկէրի թըրէյն խաթթը, էօն թարաֆը տիւքեանլար եէրի, տէօրթ թարաֆը եօլ իշէ կէտիպ կէլմէյէ սուհուլէթլի, չօզ կիւզէլ պիր եէր տիր: Պու եէր 38 պին արշըն օլուպ՝ 200 խանէյէ քեաֆի տիր: Պուրատա պուլունան 300 խանէ գատար Հաճընլըարըն ճիւլմէսի լիյապաթըմտան իւսթիւն մուհապպէթ իլէ պանա հիւրմէթ էտիյօրլար: Ալտըղըմ արաս պէտէլի 8000 Օսմանլը լիրասը պըլմէթինտէ տիր: Կէրթմէնեան էֆէնտինին իւշ պին լիրասընտան մատա պին լիրատա քէնտիլէրտէն տէշիրտիմ: Եու հալտէ տէօրթ պին լիրայը փէշին վէրիպ՝ պագիսինի տէ պաշգա պիր եօլ իլէ թէտարիք էթմէյէ չալըշլօրըմ: Չէթին պիր իշ, աղըր պիր մէսուլիյէթ, լաքին Նասրէտտին Պօճանըն տէտիյի կիպի, «Վասիյէթ էթտիք, էօլմէյիննէ օլմազ»: Պիր հաֆթատան տափուսուսուս ալտըղըմտա թէֆէրուաթընը եաղարըմ: Պու կիւնլէրտէ հիւքիւմէթ քէմփլէրի հէտմ էտիյօր: Գըշ տըր, փէրուշանլըզ թարիֆէ կէլմէզ: Սօնրա եաղարըմ:

Արգատաշընըզ
Ս. Հ. ՏէվրիսեԱն

Րահնիւմանըն 22իննի նօմէրօսընտա փրօֆ. Ալիքսան Պէղճեանըն էսէրլէրինտէն պիրմէհմուա եափմազ իշին պիր թէշէպպիւստէ պուլղոնուլտուղու զիքը իլէ պու պապտա մուալէնէթ իշին միւլթէվէֆֆանըն տօսթլարընա միւրաճաաթ էտիլմիշ իտի: Պու քէրրէ Պէյրուլթ տան ալտըղըմզ պիր մէքթուպտան անլայօրըզ քի պու պապտա պիր թէշէպպիւստէ պաշլանըլըշ օլուպ լաղըմ կէլէն մատտէլէր հաղըրլանըմազտա տըր, իւմիտ էտէրիզ պու մազսէտէ իյանէ էտէճէք օլանլար քէնտի իյանէլէրինի եա Վեր. փափազեանա, եախօտ Րահնիւմայա կէօնտէրմէյէ հիւմէթ էտէճէքլէր տիր:

Պէյրուլթտան փրօֆ. Պէղճեան եաղըրօր.—
«Փէտէրլիմին էսէրլէրինտէն թապը իշին

Րահնիւմատա վէրիլէն իլանտան տօլայը չօզ մէմնուս օլտուս: Չիքը էթաիյինիզ 100 տօլար վատը ճէսարէթպաիշ պիր ալաթէթ տիր: Պազալըմ պաշգա եէրլէրտէն նէ սէս չըզար: Պիլտիյինիզ սէպէպլէրտէն փէտէրիմին էսէրլէրին մուհիւմ գըսմը ղայ օլմուշ տըր, եինէ տէշիւքը պաղըլարը սանքի միւհիլէ իլէ կիպի գուրթուլմուշ տըր: Էզ ճիւլմէ պաղը թէրճէմէ ի հալար, թարիի էսէրլէր, վաղլար վէ նուլթլար:»

Իւմիտ էտէրիզ քի պու մազսէտէ իանէ էտէճէք օլանլար քէնտի իանէլէրինի եա Վեր. փափազեանա եախօտ Րահնիւմայա իրսալա հիւմէթ էտէճէքլէր տիր:

«ՐԱՀՆԻԻՄԱ»

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Մ. Ամէրիգատա հիւքմ էտէն իշիլլիյէ պիր չարէ պուլմազ իւզրէ թային օլունան զօմիթէ ըէիսի գօլօնէլ Վուազ պէյան էտիյօր քի մէմլէքէթին տաիլիլիտէ եէնի ինչաաթլար վէ եօլլար եափըլմազ իշին իքի պուշուզ միլիար տօլար թախսիս օլունմալը տըր: Եիմտի 4-5 միլիօն իշիլզ վար վէ կէլմէք իքի ալլար տահաֆէնա օլաճազ տըր: Լաքին սօնրա տիւղէլէճէք տիր: Գօնիլէս աղալարընտան թէքլիֆ էտէն վար քի հաթթա Ամէրիգա էվրօփանըն հարպ պօրճլարընտան վազ կէլմէլի տիր քի տիւնեա տիւղէլիլին:— Նիւ Եօրք էյալէթի պիր գանուս կէշիրտի քի 70 եաշընտա միւհթաճ օլան իիւթիյարլարա թէայիլշ իշին փարա վէրիլիլին: Պաշգա օն էյալէթլէր տախի պու ուսուլը գապուլ էյլէտիլէր: Պաշգա պիր գանուս տախի թէքլիֆ օլունտու քի Րուսիատան կէլէն մանկէնէզ, գախիլի, էթ, եումուրթա վէ չէքը տախի մէն օլունտու: Ինկիլթէրրա, Պէլճիգա, Փրանսա, Ալամանիա, Մաճարիսթան, Րումանիա տախի այնի մանիլէրի գօյմազտա տըրլար: Ամէրիգատա պանգալարըն իֆլաս էթմէսի իշին թէշքիլաթ իճրա օլույօր վէ տահա սըգը պիր գօնթրօլ ալթընա ալմազ իշին գանուս թէքլիֆ օլունուլօր:— Րէիս Հուլըր Կարմիր Պաշա 15 միլիօն տօլար վէրիլմէսինի թէքլիֆ էյլէմիշ տիր: Նիւ Եօրքտա մահքէմէլէր վէ փօլիսլէրալալընտա օլան իրթիքեապ վէ սուի իսթիմալլար իշին սըգը թէֆթիշ իճրա օլունուլօր: Փօլիսլէր թէհտիտ իլէ 70 գատար գըղլարը հաղգ-

սըզ հապս էթտիրմիչէր իտի վէ դատըլար տա-
լի օնլար իլէ էլ պիրլիք իմիչէր: Մահպուս-
լարա աֆվ օլունտու, 27 փօլիս ալ էտիլտի վէ
պաղը գատըլար մուհաքէմէ ալթընտա տըրլար:
— Աֆրիզատա Լիպէրիա իսմինտէ սիյահլարըն
պիր ճիւմհիւրիյէթի վար տըր, օրատա էսիր ա-
լը վէրիչի տէվամ էտիյօր: Մ. Ամէրիզա հիւ-
քիւմէթի գուվվէթի պիր նօթա վէրտի քի թէրք
էթսինլէր:

Հինտիսթանա վէրիլէճէք իսթիգլալ հազ-
դընտաքի միւզաքէրէլէր Լօնտրատա հալա տէ-
վամ էտիյօր: Էն պէօյիւք կիւճլիւք 70 միլիօն
իսլամ վէ 250 միլիօն Հինտիլէրին մէնֆաաթընը
պիր արայա կէթիրմէք վէ պիր գըսմ տիկէրինէ
հաքիմ օլմամազ մէսէլէսի տիր: Ինկիլիզ ամէ-
լէ ֆըրզասը վէ աղատահանլար Հինտիսթանա
քէնտի փարլամէնթինի թէչքիլ էտիլա՝ մուխ-
թարիյէթ իլէ մէրքէզի պիր իտարէյէ մալիք օլ-
մասընա թարաֆտար տըրլար: Շէօյլէ քի փար-
լամէնթտէ էքսէրիյէթ օլամազ տըր, լաքին հա-
լա թամ իթթիֆազ օլմամըլ տըր: Ինկիլիզ հիւ-
քիւմէթի մուրախիսասը Լօրտ Սանքի պիր գա-
նունը էսասի տախի հաղըրլատը, իսլամլար րա
ղի օլմատըլար: Էնճամ թէչքիլֆ օլունտու քի
Մագոսնալտ, Լօրտ Սանքի վէ Կանտի իւչիւ
պիր գոմօսիօն հալինտէ պիր գանունը էսասի
հաղսընլար: Հինտիսթանտա Պիրմա թարաֆըն-
տա պիր իսեան օլտու իսէ տէ Ինկիլիզ ասքէր-
լէրի վէ թէյյարէլէրի տաղլարա թըրմանարազ
օնլարը մաղլուպ էյլէտիլէր վէ փատիչահլարը-
նը էօլտիւրտիլէր: Կէչէն Գեկտեմբերտէ Հինտ-
լի պիր չափուչ Ինկիլիզ պիր պին պաչը էօլ-
տիւրմիլէ իտի: Յունվար 13տէ Լօհօրտա Սեկ
պիր ասքէր Ինկիլիզ գապիթի Գըրթըսին գա-
րըսընը վէ իքի գըղընը պըչազ իլէ փարէլէմիլ
տիր: Գաթիլ իգըրար էտիյօր քի պիր չօգ Հինտ-
լիլէր Ինկիլիզ գապիթ էօլտիւրմէյէ եէմին էթ-
միլ տիրլէր: Միւսթէմլէքէ նաղըրը թօմաս
Հինտ օրտուսու գապիթլէրինին Հինտլի օլմա-
սը չարթընը գապուլ էտիյօր, անճազ էմինիյէթ
իչիւն եինէ պիր չօգ Ինկիլիզ գապիթ պուլու-
նաճազ տըր: Էն սօն խապէր. — Հինտիսթանըն
իտարէսի իչիւն Լօնտրատա ագտ օլունան գօն-
ֆէրանս նիհայէթ պիր հիւսն ի էնճամա կէլմիլ
տիր: Մ. ՄազՏոնալտ գօնֆէրանսըն սօնունտա
իրատ էթտիյի նութգտա Ինկիլիթէրրա հիւքիւ-
մէթի թարաֆընտան աթիտէքի վատլարտա
պուլունմուչ տըր: 1. Հինտիլէր տախիլի ինթի-
զամը իտտէ էտինճէ 50,000 սիյասի մահպուս-

լարա աֆվը ումումի իլան օլունաճազ: 2. Հին-
տիսթանտա միլլէթին քէնտի ումուրընը իտա-
րէ էտէպիլէճէյի պիր ուսուլ գապուլ օլունա-
ճազ վէ մէմլէքէթին ումուրը իտարիճիյէսի վէ
մուհաֆաղասը Պրիթանիա հիւքիւմէթինէ ախտ
օլուպ, տախիլի իտարէճէ իսթիլաֆ գուհու-
րընտա անը թէսվիյէ էմրինտէ սօն մէրճի Պրի-
թանիա հիւքիւմէթի օլաճազ տըր: 3. Պու ու-
սուլը իտարէյի թային էթմէք իչիւն տէրհալ
Ինկիլիզ վէ Հինտ միւմէսսիլլէրի միւթթէհիտ
թէչպապիլատէ պուլունաճազլար տըր: 4. Հին-
տիսթանտա տին վէ գասթ ֆարզընա պազմայա
րազ րէյ վէրմէք իսթիյաղը թամիմ էտիլէճէք
վէ ազալլիյէթլէրին հուզուզու մուհաֆաղա է-
տիլէճէք տիր: 5. Մ. Ամէրիզա Գօնկիլէսի ու-
սուլունտա վէ իքի տախիլէտէն իպարէթ պիր հէ-
յէթ ի գանունիյէ թէչքիլ էտիլէճէք: Մ. Մազ-
Տոնալտըն նութգը ճիւմլէ թարաֆընտան ալ-
դըլարա գապուլ օլունմուչ տըր:

Մարէշալ Ժօֆր վէֆաթ էյլէտի: Ժօֆր
հարպըն իլքինտէ Ֆրանսա օրտուսու պաչ գօ-
մանտանը օլուպ Մարն Նէհրինէ գատար Այա-
ման օրտուսընը չէքտիլէտէն սօնրա սաղտան
հիւմէթ էտիլա՝ տուրտուրտու: Օնտան սօնրա սի
փէր հարպըն տէվամ էյլէտի: Պու հիսապտա Ֆը-
րանսայը վէ տիւնեայը գուրթարան Ժօֆր օլ-
տու: Ֆրանսըլար կէօրիւմէմիլ պիր մէրասիմ
իլէ Ժօֆրը տէֆն էյլէտիլէր: Ճէնազէ Նօթր
Տամ քիլիսէսինտէն գալտըրըլպ Ֆիւթիւհաթ
Գէմէրի ալթընա անտէն Ինվէլտէ Նափօլիօնըն
մէզարը հանընա կէօթիւրիւտիւ: Պիւթիւն եօլ-
լար հան հանա ասքէր տիգիլիպ, օրտունըն հէ
պիր գըսմը էճնէպի ասքէրի պէօլիւքէր րէհս-
վիւքէլա, էճնէպի սէֆիրլէր վէ միւմէսսիլլէր
թապուլթըն արգասը սըրա ալայտա իտիլէր: Պէօ
յիւք հարպըն գահրիմանլարը պիրէր պիրէր
կէչմէքտէ տիրլէր: Գլէմանսօն, Ֆօշ, Հէյկ, Ֆը-
րէնչ գաիլ օլտուլար: Շիմտի Հինտէնպուրկ վէ
Փըրլիինկ, Լօյտ Ճօրճ, Լիւտէնտօրֆ կիպի գաթ
լար գալմըլ տըր: — Ֆրանսա գապիլէսինի սա-
պըզ Մարօզ պաչ վալիսի Սթէք թէչքիլ էյլէ-
տի: Պրիան եինէ իտարիճիյէ նաղըրը տըր: Ֆը-
րանսա իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա մալիյէճէ
պիր անլայըլ հափմազ տիւչիւնիլիւյօր: Ֆը-
րանսատա ալթուն չօգ տըր վէ Ինկիլթէրրայա
իսթիգրազ էտիլէճէք տիր. փարլամէնթէ էվ-
վէլէրի րէիս Պուլիսօն ինթիլապ օլունմուչ տըր:

Իթալիա պաչ վէքիլի րէտիօ իլէ Ինկիլիզէ
պիր նութգ իրատ էյլէյիպ՝ Ամէրիզայը մէտս

էթախքոնն սօնրա տէտի քի «Ամէրիգասըղ հա-
ղրբ թարխիսի անլամադ միւմքին տէյիլ տիր: Ա-
մէրիգա եիւքսէք թասաւլիւր իլէ հարպա կիր-
մէսէ տիւնեա դայպ էտէր իտի: Ծիմտի տիւն-
եայը հալը հաղըր պուհրանտան դուրթարա-
ճադ Ամէրիգա տըր: Յաշիսթիւք տիւնեա սու-
հընա թէհլիքէ տիր տէյու սէօղ վար տըր, լա-
քին սահիւհ տէյիլ տիր: Նէ Իթալիա հիւքիւմէ-
թի, Նէ էհալի հարպ իսթէմէդ: Պէն ասքէր օլ-
տոււմ վէ հարպըն տէհչէթինի պիլիւրիմ: Ծիմտի
իքի տէօլլէթ արասընտա հարպ ճիհան հարպը-
նա թահլիլ օլուր, մէտէնիյէթ խարապ օլուր:
Ծիմտիքի ֆէնն իլէ տէյիլ եալընըղ ասքէրլէր,
իլլա էհալիլէր մահվ օլաճադ տըր: Հիչ պիր
վաղթ հարպա սէպէպ օլմայաճաղըղ»: Պու
նուլթգ Ծրանսատա էյի պիր թէհսիր հասըլ էթ-
միլ տիր:— Իթալիանըն օն առէտ տէնիլ թէյ-
յարէսի ֆիլօսը Իթալիատան չըգըպ Աֆրիգա-
նըն դարպընտան Ովկիանոսը կէհէրէք ճէն. Ա-
մէրիգատա Պրազիլէ եէթիւմիլ տիր. պու հա-
վա ֆիլօսընա ճէն. Պալպօս գօմանտա էտի-
յօր իտի վէ իլք տէֆա Պրազիլէ էնտի, եօլտա
մաքինա պօղուլարադ պիր դաչը տէնիլէ էնտի-
լէր: Պու թէյյարէլէր հէմ հաւատա ուչար, հէմ
գայըգ կիպի սուտա եիւզէր, Իթալիատա վէ
Պրազիլտէ էհալիլէր չէվգ իլէ ալգըլատըլար:

Ալամանիատա, Հինտէնպուրկ սէնէ պաչը
միւնասէպէթի իլէ նուլթգ էտիպ՝ տէմիլ տիր:
քի Ալամանիայա առալէթ վէ տիւնեայա սէ-
լամէթ օլմադ իչիւն հէվ տէօլլէթլէր թէրք ի
սիւահ էթմէլի տիրլէր: Եունկ փլանը իւզրէ Ա-
լամանիա թէհտիյէ էտէճէք տիր, չու չարթ իլէ
քի քէնտի պիւտճէսինէ խալլէ կէլմէսին: Հին-
տէնպուրկ ֆըրգալար արասընտաքի միւնաղաա-
լարը հիւքմ էյլէմիլ տիր: Յրանսա, Ինկիլէթը-
րա, Պէլճիգա, Ճաիօն, պիր մուսթիլէր հաղըր-
լայըպ՝ ճիւմլէ տէօլլէթլէրէ եօլլայօրլար քի
Ալամանիա սուլհ չարթը իւզրէ թէրք ի սիւահ
էթմէմիլ տիր:

Պու կիւնլէրտէ վէնիլգէլօս տիգգաթ ճէյպ
էթմէքտէ տիր: Էնկիւրիւյէ եօլճուլուղոնտան
սօնրա Պէչլիատա կիթտի: Հէր նէ գատար պէլ-
լի պիր պէյանաթտա պուլունմայօր իսէ տէ մու
հիւմ մէսէլլէր գօնուչմադտա տըր: Օրատան
Բօմայա կիտիպ՝ գըալ վէ Մուսօլլինի թարա-
ֆընտան գապուլ օլունտու վէ չէրէֆինէ զիյա-
ֆէթլէր չէքիլտի: Վէնիլգէլօս այնի գէմանտա
լէհիսթանըն փաթաթըլ օլան Վարչափիյա
վէ Վիէննայա տախի օղրամըլ տըր: Թայմգ

մուխապիրինն սուալլարընա ճէվապէն, տէմիլ
տիր քի Եունանիսթան ճիւմլէսի իլէ տօսթուլ
էյլէմէք վէ պիթարաֆ օլմադ արգու էտէր:
Պալգան իթթիհատը եալմադ իսթէր իզ, լաքին
պու Ծրանսայա գարչը տէյիլ տիր: Եունանիս-
թան քիւչիւք պիր տէօլլէթ տիր վէ տէնիլգտէքի
իւչ գուլլէթլի տէօլլէթ իլէ տօսթ կէչիւմէլի
տիր: Պուլլար դաղէթա մուխապիրլէրի սօրմուչ
լար քի Մաքէտօնիա իսթիգլալը իչիւն Ֆիքրի
նէ տիր: Վէնիլգէլօս ասապիլլէչիպ՝ Մաքէտօնիա
միլլէթի եօգ տըր, եալընըղ պիր իարիթա իւ-
զէրինտէ տիր: Պու մէսէլլէլ աչմադ Եունան
հարպընը ույանտըրմադ տէմէք տիր:

Թիւրքիա՝ Իզմիրէ եալըն Մէնէմէնտէ
Նազչպէնտ տէրվիլլէրի թարաֆընտան պիր իս-
կան հարաքէթի պաչամըլ տըր: Պաչարընս
ֆէս գօյուպ էլլէրինէ Գուրան ալարադ իզտի-
համ իլէ նիւմայիչէ պաչատըղլարընտա պիր
մէմուր գարչը գօյմադ իսթէմիլ վէ օնուհ պա-
չընը քէսիպ՝ գանընը իչմիլլէր: Փօլիս պուն-
լարըն իւզէրինէ աթէլ էթմէմիլ տիր: Էնգարէ
հիւքիւմէթի չօգ թէլաչա տիւչիւպ՝ հէման տա-
խիլիյէ նաղըրը օրա գօշտու վէ իտարէ ի հօր-
ֆիյէ իլան էտիլտի: Մէնէմէնտէ, Իզմիրտէ վէ
Սթանպօլտա պիլլէ պաղը քիմսէլլէր տէրտէսթ
օլունտու: Պիլա չիւպհէ տար աղաճլարը իչէ
պաչալաճադ տըր: Պու իսկան տախի տինի թէ-
ասսուպ իլէ պաչալայը՝ ֆէս, խէլաֆէթ, Գու-
րան տաւասը իտի:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Էջմիածինտէ Կաթողիկոս ինթիսապը ի-
չիւն ճէման 130 պատգամաւոր կիտէճէք տիր:
Պունլարտան 63իւ Կիլիկիատան, Երուսաղէմ-
տէն, Սթանպօլ, Մըսըր, Էվրօփա վէ Ամէրիգա-
տան օլաճադ, 67սի Հայաստան վէ Բուսիատան
տըր, 49ը Եպիսկոպոսլար տըր, 81ի աշխար-
հական օլաճադ տըր:— Բուսիանըն տիգթաթօրը
վէ հիւքիւմէթ ըհիսի Կիւրճի տիր, լաքին վա-
լիտէսի Հայ տըր: Գարըսը տախի Հայ իմիլ:
Թիւմարէթ նաղըրը Միգօեան տախի Հայ տըր
վէ Սթալինին ագրապասընտան տըր:— Պէյ
Օլլունտա Սբ. Յակոբ Մէղարըղը պէլէտիյէ
թարաֆընտան գապթ օլունտապ եէրինէ պաչգա
պիր մէղարըղ վէրիլէճէք տիր: Թաչատա օ-
լան Հայլար վէ Իսլամլար Բէմալ հիւքիւմէթի
թարաֆընտան վէրիլէն թէգքիրէ իլէ կիթմիլ-
լէր իսէ կէրի կիտէպիլլէճէքլէր տիր:— Անթիլ-

եաստա վեհ. Կաթողիկոս եէրլէմիւզ վէ Լիպա-
նան Հայլարը թարաֆընտան խօշամէտի իշխան
մուրախիասլար կիթմիչլէր տիր: Օրատաքի
մատուռն օծումը եազընտա իճրա օլաճադ
տըր:— Սօֆիատաքի Հայ Եկեղեցիյի հիւքիւ-
մէթ ալըպ՝ եէրինէ պաշղա մահալտէն 800
միւր. մէթը եէր վէրմիշ տիր:— Հալէպտէ Տօգ.
Ալթունեանը թէպապէթէ պաշլատըղընըն 50-
ինճի սէնէսի օլմադ միւնասէպէթիյլէ պիր Յո-
րելեան զինէթի իճրա օլունմուշ տըր: Զինէթէ
Սիւրմէկեան Սրբազան ըրասէթ էտիպ՝ էվվէլա
վեհ. Կաթողիկոսըն թէպըիք Կոնգակը օգուն-
մուշ, սօնրա Հայլար Եէհուտիլէր, Հալէպ ճէ-
միյէթի աթըպպասը թարաֆընտան վէ հիւքիւ-
մէթ թարաֆընտան միւմէսսիլլէր նութըլար է-
տիպ Տօգթ. Ալթունեանըն թապիպ հալինտէ էյ-
լէտիյի խըզմէթլէրի վասֆ էյլէմիչլէր տիր:
Տօգթ. Սիւնիւ Ալթունեանըն թէրճիւմէ ի հա-
լինի սէօյլէմիշ տիր:— Սանասարեան խանը հազ
գընտա Պատրիարքըն միւթէվէլլի օլունգունու
թէմեիզ մահքէմէսի գապուլ էյլէմիշ տիր:—
Շիգակօյա եազըն Ուօքէկըն շէհրիտէ Տօգթ.
Մակարեան պէլէտիյէ ըէխլիյինէ նամդէտ օլ-
մուշ տըր:— Նիւ ֆօրթտան Պրն. Բէճինալ
Գազանճեան Հալանայա (Գուպա) Ամէրիգա
Գօնսօլուը թային օլմուշ տըր:— Պէրաթ էլ Ահ-
վալ զազէթասընըն եազտըղընա կէօրէ Թիւր-
քիա իլէ Սիւրիա արասընտա թէպաալարըն էմ-
լաքը մէսէլէսի իքիյէ ալըըմըշ տըր, պիրի
Սիւրիա վէ Լիբանանլըլարըն էմլաքը, օլ պիրի
Հայլարըն էմլաքը մէսէլէսի: Կէօրիւնիւր քի եի-
նէ Հայլար գուրպան էտիլէճէք տիր:

ՌԻՅԱԳ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Մէշհուր խայրխաճ միլիօնատէր Նաթան
Սթրաուս 84 եաշընտա վէֆաթ էյլէտի: Ասլէն
Պապիէրալը պու Եէհուտի վեք չօգ խայրխաճ-
լըգտա պուլունմուշ վէ Սիօնիզմին միւնասիսի
տիր: Ժիւմլէ զազէթալար օնուն մէտհիյէսի ի-
լէ տօլու իտիլէր:

«Հարպ ճէպհէսի ըահաթ տըր» իսմինտէ
պիր սէսլի սինէմա սօն հարպը հէր պիր տէհէ-
թի իլէ կէօսթէրիյօր իտի: Պու սինէմա Ալա-
մանիատա վէ Վիէննատա գարըըզըլըղա սէ-
պէպ օլտու: Հէր իքի եէրտէ փօլիս կիւճ իլէ
գարըըզըլըղըն էօնիւնիւ ալտը:

Գուպատա պիր կիզլի շիրքէթ շէքէր թար-
լալարընըն աթէշէ վէրիյօր, հիւքիւմէթ օնլարը

վուրմաղա էմր վէրտի: Պու Եօլտա 16 միլիօն
լիպրա շէքէր թէլէֆ օլտու:

Ինկիլթէրրատա փամուդ, ի րի-
գալարընտա թէրք ի էշղալ պաշլատը, փապրի-
գաթօրլար 500 պին իշճիյի թարտ էթմէյի
թէհտիտ էտիյօրլար:

Նիգարակուատա եինէ իսեան վար, պիր
գաշ Ամէրիգա ասքէրի գաթլ օլունտու:

Ինկիլիզ տօնանմասընտա իքի կէմիտէ ա-
քէրի իսեան զուհուր էյլէտի: Անլաշըլան գարա-
յա չըգմաղա իզն վէրիլմէտիյի իշխան իմիշ:

Ալամանլար Մէլէգիատա Լէհլիլէրին Ալա-
ման ազալլիյէթինէ թէատտի էթմէլէրինի ձէ-
միյէթ ի Ազվամա շէքլա էտիյօրլար:

Սփանիատա Մարտ 1տէ փարլամէնթ ին-
թիխալը օլաճադ, լաքին ըահաթսըղըղ տէվամ
էտիյօր:

Պու հաֆթա Ժինէվտէ 16 խարիճիյէ նազըր
լարը իճթիմա էտիյօրլար: Պրիանըն միւթթէ-
հիտ էվրօփա փլանընը տիւշիւնէճէլէր:

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ժ Ա Թ

Մուգատտէր ի իլաիհին ձէվապը

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ

«Պէնտէն էօյրէնիհիգ»

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Ալէմ վէ ձիհանըն Էննամը

Հայաթ վէ Իշ

Փափա Հազրէթլէրիհին Կոնգալը

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

«Ազլ Արթտը Պէրէֆէթ Գալգտը»

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Արիսէնթիմատա Սիյասիյաթ

ՎԵՐ. ՀԱՅՎ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Ինկիլիզ Թէրպիյէ ի Սիյասիյէսինտէն Պիր

Միսալ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳՈՒՆՏԱԳԺՅԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԵՎՎԻ

Մուգալիր ի Հազիգաթ Պիր իլան

ՎԵՐ. Ս. Հ. ՏԵՎԻՐԵԱՆ

Պիր Գուրպան Տահա

Յարուքիւն Գրիգորեան

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Հըտսըն Գէօփրիսիւ

Լօս Աննէլըպտա Էրմէնի Գիլիսէլէրին Սա-

լըսը

ՎԵՐ. Տ. Հ. ՐԷՃԷՊԵԱՆ

Մէֆթուպլարտան. — Պէյրուքտան

ՎԵՐ. Ս. Հ. ՏԵՎԻՐԵԱՆ